

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (piata komora)

z 12. septembra 2017*

„Štátna pomoc – Regionálna investičná pomoc – Pomoc Nemecka v prospech spoločnosti BMW pre veľký investičný projekt v Lipsku na výrobu dvoch modelov elektrických vozidiel (i3 a i8) – Rozhodnutie o vyhlásení pomoci za čiastočne zlučiteľnú a čiastočne nezlučiteľnú s vnútorným trhom – Článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ – Článok 108 ods. 2 a 3 ZFEÚ – Stimulačný účinok pomoci – Nevyhnutnosť pomoci“

Vo veci T-671/14,

Bayerische Motoren Werke AG, so sídlom v Mníchove (Nemecko), v zastúpení: M. Rosenthal, G. Drauz a M. Schütte, avocats,

žalobkyňa,

ktorú v konaní podporuje:

Freistaat Sachsen (Nemecko), v zastúpení: T. Lübbig a K. Gaßner, avocats,

vedľajší účastník konania,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: pôvodne F. Erlbacher, T. Maxian Rusche a R. Sauer, neskôr T. Maxian Rusche a R. Sauer, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na základe článku 263 ZFEÚ na čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie C(2014) 4531 final z 9. júla 2014 o štátnej pomoci SA.32009 (2011/C) (ex 2010/N), ktorú chce Nemecko poskytnúť v prospech spoločnosti BMW pre veľký investičný projekt v Lipsku,

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora),

v zložení: predseda komory A. Dittrich, sudcovia J. Schwarcz (spravodajca) a V. Tomljenović,

tajomník: S. Bukšek Tomac, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní 8. septembra 2016,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Žalobkyňa, spoločnosť Bayerische Motoren Werke AG, je materskou spoločnosťou skupiny Bayerische Motoren Werke (ďalej len „BMW“), ktorej hlavnou činnosťou je výroba motorových vozidiel a motocyklov značiek BMW, MINI a Rolls-Royce.
- 2 Dňa 30. novembra 2010 Spolková republika Nemecko notifikovala v súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov [107 a 108 ZFEÚ] (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 2008, s. 3), pomoc v celkovej výške 49 miliónov eur, ktorú má v úmysle priznať podľa Investitionszulagengesetz 2010 (zákon o investičnej pomoci) zo 7. decembra 2008, v znení neskorších predpisov (BGBl. 2008 I, s. 2350, ďalej len „IZG“), na výstavbu v Lipsku (Nemecko) fabriky BMW na výrobu elektrického vozidla i3 a hybridného dobíjateľného vozidla (plug-in hybrid) i8, na základe usmernení pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013 (Ú. v. EÚ C 54, 2006, s. 13, ďalej len „usmernenia“). V notifikácii sa uvádzali investičné náklady vo výške 392 miliónov eur (t. j. 368,01 milióna eur bez úrokov) a intenzita pomoci vo výške 12,5 %. Skutočné poskytnutie pomoci bolo podmienené udelením povolenia zo strany Európskej komisie.
- 3 Po získaní určitých dodatočných informácií Komisia 13. júla 2011 rozhodla začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ a následne jej boli doručené pripomienky Spolkovej republiky Nemecko v tejto súvislosti. Dňa 13. decembra 2011 rozhodnutie s názvom „Štátna pomoc – Nemecko – Štátna pomoc SA.32009 (11/C) (ex 10/N) – LIP – Pomoc pre BMW Lipsko – Výzva na predloženie pripomienok v súlade s článkom 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ“ bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ C 363, 2011, s. 20). Komisia listom z 3. februára 2012 Spolkovej republike Nemecko oznámila, že jej tretie osoby nedoručili nijaké pripomienky.
- 4 Dňa 17. januára 2012 nemecké orgány zmenili pôvodnú notifikáciu s cieľom zahrnúť pomoc pre ďalší investičný prvok. Prijemca pomoci sa pre tento prvok rozhodol až neskôr, t. j. po prijatí rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania. V tejto súvislosti sa od Spolkovej republiky Nemecko vyžadovalo viacero objasnení, ktorá na ne odpovedala Komisii. Listom z 5. augusta 2013 Spolková republika Nemecko informovala Komisiu o ďalších zmenách plánovanej pomoci, pokiaľ ide o zníženie výšky pomoci a jej intenzity.
- 5 Dňa 9. júla 2014 Komisia prijala rozhodnutie C(2014) 4531 final o štátnej pomoci SA.32009 (2011/C) (ex 2010/N) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorého článok 1 stanovuje:

„Štátna pomoc vo výške 45 257 273 EUR, ktorú chce [Spolková republika] Nemecko poskytnúť [žalobkyni] na investíciu v Lipsku, je zlučiteľná s vnútorným trhom iba vtedy, ak zostane obmedzená na sumu vo výške 17 miliónov EUR (v cenách roku 2009); túto čiastku presahujúca suma (28 257 273 EUR) je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

Pomoc preto smie byť poskytnutá iba do sumy vo výške 17 miliónov EUR.“

- 6 Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, na úvod treba uviesť, že v odôvodnení 113 tohto rozhodnutia Komisia konštatovala, že notifikáciou plánovaného opatrenia pomoci pred jeho realizáciou si Spolková republika Nemecko splnila svoje povinnosti podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ a povinnosť individuálnej notifikácie stanovenú v článku 6 ods. 2 nariadenia č. 800/2008. Ďalej v odôvodneniach 114 až 123 uvedeného rozhodnutia Komisia najmä uviedla, že postupovala v súlade s usmerneniami a ich bodom 4.3 s názvom „Pomoc pre veľké investičné projekty“ a s oznámením Komisie o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty (Ú. v. ES

C 223, 2009, s. 3). V tejto súvislosti po preukázaní, že poznámka pod čiarou č. 65 usmernení, ktorá sa vzťahuje na trh s novým výrobkom, nie je v prejednávanej veci uplatniteľná, Komisia pristúpila k posúdeniu podľa odseku 68 písm. i) a ii) usmernení na účely stanovenia, či prahové hodnoty, ktoré sú tam stanovené, boli prekročené, takže mala vykonať dôkladné posúdenie notifikovanej pomoci. Komisia bola preto nútená na základe informácií získaných od Spolkovej republiky Nemecko posúdiť, či príjemca pomoci bude mať podiel presahujúci 25 % na trhu s príslušnými výrobkami a na relevantnom geografickom trhu. Komisia uviedla, že ak by tieto trhy nebolo možné dôsledne vymedziť, mala by posúdiť, či príjemca pomoci mal takýto podiel na trhu minimálne na jednom z hodnoverných trhov. Komisia navyše zdôraznila, že takéto dôkladné posúdenie, ak by sa malo vykonať, nemá nijaký vplyv na posúdenie zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom.

- 7 Pokiaľ ide presnejšie o určenie relevantných produktových trhov, po prvé Komisia v podstate v odôvodneniach 124 až 127 napadnutého rozhodnutia uviedla, že má „pochybnosti“ o tom, či elektrické a hybridné vozidlá boli súčasťou celkového trhu pre konvenčné vozidlá. Po druhé v odôvodneniach 128 až 132 napadnutého rozhodnutia najprv zdôraznila osobitný význam analýzy trhov z hľadiska čisto elektrických vozidiel modelu i3 (Battery Electric Vehicles) v rozsahu, v akom prekročenie príslušných prahových hodnôt týmto modelom na aspoň jednom z možných trhov by stačilo na to, aby sa muselo uskutočniť dôkladné posúdenie bez toho, aby bola Komisia povinná zaoberať sa otázkou týkajúcou sa relevantného trhu pre hybridné elektrické vozidlá modelu i8 (Plug-in Hybrid Electric Vehicles). Okrem toho uviedla, že nemôže s istotou dospieť k záveru, že tieto vozidlá patria do segmentov C alebo D konvenčného trhu podľa „klasifikácie IHS Global Insight“. Po tretie v odôvodneniach 133 a 134 napadnutého rozhodnutia Komisia vyslovila výhradu k otázke, či relevantný trh bol trh elektrických vozidiel kombinovaných segmentov C a D. Po tom, ako totiž Komisia konštatovala, že hodnoverné produktové trhy majú obsahovať najnižšiu úroveň, pre ktorú sú k dispozícii štatistické údaje, zdôraznila, že musí zohľadniť osobitnú situáciu, ktorá môže nastať, t. j. dominantné postavenie, ktoré by mal príjemca pomoci len v jednom zo segmentov C alebo D trhu s elektrickými vozidlami.
- 8 Pokiaľ ide o relevantný geografický trh, Komisia v odôvodneniach 135 až 140 napadnutého rozhodnutia v podstate uviedla, že tvrdenie Spolkovej republiky Nemecko, podľa ktorého sa mal globálny trh považovať za relevantný trh pre elektrické vozidlá, nebolo doplnené dostatočne podrobnými údajmi k faktorom opísaným v oznámení Komisie o definícii relevantného trhu na účely práva hospodárskej súťaže Spoločenstva (Ú. v. ES C 372, 1997, s. 5; Mim. vyd. 08/001, s. 155). Z tohto dôvodu a na základe informácií, ktoré boli Komisii poskytnuté, dospela k záveru, že nemožno bez pochybností vylúčiť, že Európsky hospodársky priestor (EHP) predstavuje relevantný geografický trh pre elektrické a hybridné vozidlá.
- 9 Za týchto okolností Komisia v odôvodneniach 141 až 154 napadnutého rozhodnutia vykonala posúdenie podielov na trhu, ktoré žalobkyňa – ako príjemca pomoci – mohla teoreticky získať na niektorých potenciálnych trhoch, a v dôsledku toho rozhodla o uplatniteľnosti oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty. Ďalej treba v tejto súvislosti uviesť, že v odôvodnení 156 napadnutého rozhodnutia Komisia dospela k záveru, že podľa rozsudku z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisnia (T-304/08, EU:T:2012:351), je povinná vykonať dôkladné posúdenie vo všetkých prípadoch, pri ktorých pozitívne vplyvy regionálnej pomoci zjavne neprevyšujú nad možnými negatívnymi vplyvmi, a to hoci neboli prekročené prahové hodnoty podľa odseku 68 usmernení. V predchádzajúcom bode odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, t. j. v odôvodnení 155, Komisia uviedla, že nebol predložený dôkaz o tom, že by nemohlo dôjsť k „významné[mu] narušení[u] hospodárskej súťaže“ a že pomoc vo výške 50 miliónov eur pre investičný projekt v hodnote viac ako 400 miliónov eur má bezpochyby veľkú pravdepodobnosť hospodársku súťaž narušiť.
- 10 Ďalej v rámci dôkladného posúdenia notifikovanej pomoci Komisia v bode 157 napadnutého rozhodnutia zdôraznila, že musí na základe kritérií stanovených v oznámení o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty podrobne preskúmať, či bola predmetná

pomoc potrebná na vytvorenie stimulačného účinku v prospech investičného projektu a či výhody tohto opatrenia prevažujú nad narušeniami hospodárskej súťaže, ktoré sa ním vytvárajú, a s tým súvisiaci dopad na obchod medzi členskými štátmi.

- 11 V tejto súvislosti Komisia v odôvodneniach 160 až 173 napadnutého rozhodnutia najmä konštatovala, že stimulačný účinok notifikovanej pomoci bol Spolkovou republikou Nemecko preukázaný, a to na základe druhého scenára stanoveného v oznámení o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, t. j. toho, ktorý sa vzťahuje na okolnosti, za akých by bola investícia bez pomoci zrealizovaná v inej lokalite v Európskej únii. Komisia v tejto súvislosti zdôraznila, že Spolková republika Nemecko uviedla, že výstavbu závodu v Mníchove (Nemecko), bolo možné považovať za alternatívne opatrenie k lokalite v Lipsku. Komisia najmä uviedla, že z rozhodujúcich dokumentov predložených predstavenstvu žalobkyne v decembri 2009 vyplývalo, že „lokalita Mníchov by si bez pomoci... vyžadovala o 17 miliónov EUR nižšie náklady než lokalita Lipsko“. Po zdôraznení, že ďalší faktor, ktorý sa tiež vzťahuje na výber umiestnenia investície, spočíval v dlhodobej strategickej možnosti neskoršieho zvýšenia výrobných kapacít, ale že tento faktor nebol zo strany spoločnosti vyjadrený v peňažnej forme, Komisia upozornila na ďalšie interné dokumenty spoločnosti dokazujúce, „že dostupnosť štátnej pomoci vo výške 50 miliónov EUR bola analyzovaná pred rozhodnutím o investícii/umiestnení“.
- 12 Pokiaľ ide o proporционаlitu notifikovanej pomoci, Komisia v podstate v odôvodneniach 174 až 189 napadnutého rozhodnutia uviedla, že v prípade situácie scenára 2 sa podľa bodu 33 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty „vychádza z toho, že sa bude vzhľadom na stimul na umiestnenie považovať pomoc vo všeobecnosti za proporcionálnu, ak sa bude rovnať rozdielu medzi čistými nákladmi podniku príjemcu na investíciu v podporovanom regióne a čistými nákladmi na investíciu v alternatívnom regióne/alternatívnych regiónoch“.
- 13 Pokiaľ ide o prejednávajúcu vec, Komisia sa v podstate domnievala, že suma 17 miliónov eur predstavujúca rozdiel v nákladoch medzi oboma lokalitami (Lipsko a Mníchov) – vypočítaná na základe investičných nákladov súvisiacich s výrobkom, štrukturálnych investičných nákladov, plánovaných nákladov a počiatočných nákladov, výrobných nákladov, nákladov za dodávky, fixných nákladov a nákladov na logistiku a clá pri medzinárodnej preprave – sa má považovať za výšku pomoci zodpovedajúcej minimu požadovanému na zmenu rozhodnutia príjemcu pomoci o umiestnení investície. Komisia preto rozhodla, že táto suma spĺňa zásadu proporcionality vo vzťahu k cieľu podpory regionálneho rozvoja, ktorý je sledovaný touto pomocou. Komisia sa navyše domnievala, že pri posudzovaní primeranosti notifikovanej pomoci sa v tejto súvislosti nezohľadňuje strategická možnosť výstavby výrobných kapacít v Lipsku, ktorá v lokalite Mníchov neexistuje, pretože táto možnosť je relevantná iba z dlhodobého hľadiska, a teda presahujúcej životnosť predmetného investičného projektu.
- 14 V odôvodnení 176 a nasl. napadnutého rozhodnutia Komisia zamietla tvrdenie Spolkovej republiky Nemecko, podľa ktorého primeranosť opatrenia by sa nemala posudzovať výlučne na základe podkladov, ktoré zobrazujú stav v momente rozhodnutia o investícii a lokalite, ale aj s prihliadnutím na dodatočné skutočné náklady, t. j. v tomto prípade s prihliadnutím na celkovú sumu 50 miliónov eur, ktorá zahŕňala dodatočné náklady vo výške 29 miliónov eur, ktoré vznikli „pred koncom roka 2012“. Komisia v podstate uviedla, že v tejto súvislosti nemôže byť prípustné preukázať stimulačný účinok a primeranosť pomoci na základe podkladov, ktoré obsahujú úplne odlišné číselné údaje týkajúce sa znevýhodnení a čistých nákladov na investície v lokalite podporovaného regiónu. Komisia najmä uviedla, že neexistuje žiadny nárok na použitie podkladov zahrňujúcich náklady, ktoré vznikli až niekoľko rokov po prijatí rozhodnutia o predmetnej investícii a lokalite, a najmä vtedy, ak sa práce na investičnom projekte už začali.

- 15 V odôvodneniach 190 až 198 napadnutého rozhodnutia boli posúdené pozitívne a negatívne účinky notifikovanej pomoci, pričom Komisia ich zvažila a konštatovala, že pozitívne účinky pomoci vo výške 17 miliónov eur prevažujú nad negatívnymi účinkami na obchod medzi členskými štátmi, ako aj nad prípadnými sociálnymi a ekonomickými účinkami v alternatívnej lokalite nachádzajúcej sa v regióne, ktorý nebol až tak znevýhodnený.
- 16 Napokon v odôvodneniach 199 až 202 napadnutého rozhodnutia Komisia zamietla tvrdenie Spolkovej republiky, podľa ktorého sa jej právomoc overiť zlučiteľnosť predmetného opatrenia pomoci s vnútorným trhom podľa oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty obmedzuje na podiel požadovanej pomoci, ktorý je vyšší ako notifikačný strop podľa článku 6 ods. 2 nariadenia č. 800/2008.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 17 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 19. septembra 2014 žalobkyňa podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie. Dňa 4. decembra 2014 Komisia predložila svoje vyjadrenie k žalobe.
- 18 Podľa článku 24 ods. 6 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991 bolo v Úradnom vestníku Európskej únie z 8. decembra 2014 (Ú. v. EÚ C 439, 2014, s. 30) uverejnené oznámenie týkajúce sa žaloby podanej v prejednávanej veci.
- 19 Dňa 28. januára 2015 žalobkyňa podala do kancelárie Všeobecného súdu repliku a Komisia predložila 11. marca 2015 dupliku.
- 20 Dňa 16. januára 2015 vedľajší účastník konania, Freistaat Sachsen (Slobodný štát Sasko, Nemecko), podal návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov žalobkyne. Komisia a žalobkyňa predložili svoje pripomienky do kancelárie Všeobecného súdu 4. a 10. februára 2015. Uznesením predsedu piatej komory Všeobecného súdu z 11. mája 2015 sa vyhovel návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania.
- 21 Dňa 3. júla 2015 vedľajší účastník konania podal do kancelárie Všeobecného súdu svoje vyjadrenie, ku ktorému žalobkyňa a Komisia podali svoje pripomienky 14. septembra 2015.
- 22 Rozhodnutím zo 17. septembra 2015 bolo kanceláriou Všeobecného súdu účastníkom konania oznámené skončenie písomnej časti konania. Komisia 22. septembra 2015 oznámila, že nevyžaduje uskutočnenie pojednávania. Žalobkyňa 7. októbra 2015 uviedla, že chce byť vypočutá.
- 23 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (piata komora) rozhodol o začatí ústnej časti konania.
- 24 Prednesy účastníkov konania a odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 8. septembra 2016.
- 25 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie „v rozsahu, v akom vyhlasuje sumu 28 257 273 eur, ktorá zodpovedá časti požadovanej pomoci vo výške 45 257 273 eur presahujúcej 17 miliónov eur, za nezlučiteľnú s vnútorným trhom“,
  - subsidiárne, „zrušil [toto rozhodnutie] v rozsahu, v akom vyhlasuje sumu 22,5 milióna eur, ktorá bola článkom 6 ods. 2 nariadenia (ES) č. 800/2008 vyňatá z notifikačnej povinnosti, za nezlučiteľnú s vnútorným trhom“,

- uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.
- 26 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
  - uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.
- 27 Vedľajší účastník konania v podstate navrhuje, aby Všeobecný súd rozhodol v súlade so žalobnými návrhmi predloženými žalobkyňou.

Právny stav

- 28 Žalobkyňa uvádza tri žalobné dôvody. Prvý žalobný dôvod sa zakladá na porušení článku 108 ods. 3 ZFEÚ, druhý na porušení článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ a tretí žalobný dôvod, uvedený subsidiárne, na porušení článku 108 ods. 3 ZFEÚ a nariadenia č. 800/2008 vyplývajúceho z obmedzenia výšky pomoci na sumu, ktorá je nižšia než suma vyňatá z notifikačnej povinnosti.

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 108 ods. 3 ZFEÚ

- 29 Prvý žalobný dôvod predložený žalobkyňou sa delí na tri časti. Prvá časť sa zakladá na neexistencii starostlivého a nestranného preskúmania počas fázy predbežného preskúmania. Druhá časť sa vzťahuje na údajnú neexistenciu starostlivého a nestranného preskúmania v rámci konania vo veci formálneho zisťovania. Tretia časť sa týka zjavne nesprávneho posúdenia uplatniteľnej povahy oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty.

O prvej časti prvého žalobného dôvodu

- 30 Žalobkyňa v podstate tvrdí, že Komisia porušila článok 108 ods. 3 ZFEÚ, ako aj svoju povinnosť náležitej starostlivosti a riadnej správy vecí verejných, pretože nepreskúmala možnosť prekonať počas predbežného preskúmania ťažkosti spojené s definíciou relevantného trhu. Podľa názoru žalobkyne, keby Komisia rešpektovala zásadu správneho finančného hospodárenia a správne vykladala odsek 68 písm. i) usmernení, nepristúpila by k dôkladnému posúdeniu spornej pomoci. Žalobkyňa jej tiež vytýka, že nezačala viesť konštruktívny dialóg so Spolkovou republikou Nemecko a s ňou.
- 31 Vedľajší účastník konania v podstate uvádza, že tvrdenie Komisie týkajúce sa dôkazného bremena, na základe ktorého začala konanie vo veci formálneho zisťovania, nie je presvedčivé. Podľa vedľajšieho účastníka konania nespočíva na Spolkovej republike Nemecko, aby dokazovala „neexistenciu vážnych ťažkostí“, t. j. negatívnu skutočnosť. Tiež tvrdí, že Komisia sa nemohla odvolávať ani na údajný nedostatok získaných informácií.
- 32 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne a vedľajšieho účastníka konania.
- 33 Všeobecný súd na úvod uvádza, že v zmysle článku 108 ods. 3 ZFEÚ Komisia uskutoční predbežné preskúmanie štátnej pomoci, ktorého cieľom je umožniť jej, aby vyjadrila svoje prvé stanovisko k čiastočnej alebo úplnej zlučiteľnosti dotknutej pomoci s vnútorným trhom. Konanie vo veci formálneho zisťovania upravené článkom 108 ods. 2 ZFEÚ má za cieľ chrániť práva tretích osôb, ktoré sú dotknuté, a musí navyše Komisii umožniť dostatočne sa oboznámiť so všetkými údajmi týkajúcimi sa danej veci predtým, ako prijme rozhodnutie, a to najmä prijatím pripomienok od tretích osôb, ktoré sú dotknuté, a členských štátov. Hoci právomoc Komisie je viazaná na rozhodnutie o začatí tohto konania, disponuje určitou mierou voľnej úvahy pri vyhľadávaní a prieskume okolností daného prípadu s cieľom určiť, či tieto okolnosti predstavujú vážne ťažkosti. V súlade s účelom článku 108 ods. 3 ZFEÚ

a povinnosťou riadnej správy vecí verejných, ktoré jej prináležia, Komisia môže najmä viesť rokovania so štátom, ktorý notifikoval pomoc, alebo s tretími osobami s cieľom prekonať počas fázy predbežného preskúmania prípadné ťažkosti, s ktorými sa stretla (pozri rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisia, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 75 a citovanú judikatúru).

- 34 Podľa judikatúry je totiž konanie upravené v článku 108 ods. 2 ZFEÚ nevyhnutné, pokiaľ má Komisia vážne ťažkosti pri posúdení, či je pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom (pozri rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisia, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 76 a citovanú judikatúru).
- 35 Prináleží teda Komisii, aby v závislosti od skutkových a právnych okolností veci určila, či si ťažkosti, s ktorými sa stretla pri skúmaní zlučiteľnosti pomoci, vyžadujú začatie tohto konania. Toto posúdenie musí spĺňať tri požiadavky (pozri rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisia, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 77 a citovanú judikatúru).
- 36 Po prvé článok 108 ZFEÚ ohraničuje právomoc Komisie vyjadriť sa k zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom na konci fázy predbežného zisťovania iba vo vzťahu k opatreniam, ktoré nepredstavujú vážne ťažkosti, pričom toto kritérium je výlučnej povahy. Komisia preto nemôže odmietnuť začať konanie vo veci formálneho zisťovania, dovolávajúc sa iných okolností, akými sú záujem tretích osôb, hospodárnosť konania alebo akýkoľvek iný administratívny alebo politický dôvod (pozri rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisia, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 78 a citovanú judikatúru).
- 37 Po druhé, pokiaľ sa Komisia stretne s vážnymi ťažkosťami, je povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania, pričom v tomto ohľade nedisponuje diskrečnou právomocou (pozri rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisia, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 79 a citovanú judikatúru).
- 38 Po tretie pojem vážne ťažkosti je objektívnej povahy. Existenciu takých ťažkostí treba hľadať tak v okolnostiach prijatia napadnutého aktu, ako aj v jeho obsahu, a to objektívnym spôsobom, porovnaním odôvodnenia rozhodnutia s informáciami, ktorými Komisia disponovala v čase, keď sa vyjadrovala k zlučiteľnosti sporných pomoci s vnútorným trhom. Z toho vyplýva, že preskúmanie zákonnosti vykonané Všeobecným súdom, týkajúce sa existencie vážnych ťažkostí, svojou povahou prekračuje rámec hľadania zjavne nesprávneho posúdenia (pozri rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisia, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 80 a citovanú judikatúru).
- 39 Z judikatúry tiež vyplýva, že nedostatočnosť alebo neúplnosť zisťovania uskutočneného Komisiou počas fázy predbežného preskúmania je indíciou existencie vážnych ťažkostí (pozri rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisia, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 81 a citovanú judikatúru).
- 40 Okrem toho treba pripomenúť, že skúmanie existencie vážnych ťažkostí sa zameriava na to, či Komisia mala v momente, keď prijala rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, dostatočne úplné informácie na posúdenie zlučiteľnosti sporného opatrenia s vnútorným trhom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. marca 2010, Bundesverband deutscher Banken/Komisia, T-36/06, EU:T:2010:61, bod 129). Komisia sa môže pri prijímaní rozhodnutia v prospech štátneho opatrenia obmedziť na predbežnú fázu podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ len v prípade, pokiaľ nadobudla v úvodnom preskúmaní presvedčenie, že toto opatrenie buď nepredstavuje pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, alebo, pokiaľ je kvalifikované ako pomoc, že je zlučiteľné s vnútorným trhom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. marca 2010, Bundesverband deutscher Banken/Komisia, T-36/06, EU:T:2010:61, bod 125 a citovanú judikatúru).
- 41 Navyše v prípade, ak Komisia v súvislosti s výnimkou upravenou v článku 107 ods. 3 ZFEÚ posudzuje zlučiteľnosť štátnej pomoci s vnútorným trhom, musí vziať do úvahy záujmy Únie a nemôže sa zdržať vykonania posúdenia vplyvu týchto opatrení na relevantný trh alebo trhy v celom EHP. V takomto prípade je Komisia nielen povinná preveriť, či sa dané opatrenia účinne spolupodieľajú na ekonomickom rozvoji predmetných regiónov, ale je tiež povinná posúdiť vplyv tejto pomoci na

obchodovanie medzi členskými štátmi a predovšetkým jej dôsledky pre dané odvetvie, ktoré môžu vzniknúť v celej Únii (pozri rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisía, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 82 a citovanú judikatúru).

- 42 Pri uplatňovaní článku 107 ods. 3 ZFEÚ Komisia požíva širokú mieru voľnej úvahy, ktorej výkon zahŕňa komplexné hodnotenia ekonomického a sociálneho charakteru, ktoré sa musia vykonať s ohľadom na celú Úniu. V tomto rámci sa súdne preskúmanie spôsobu výkonu tejto voľnej úvahy obmedzuje na overenie dodržania procesných predpisov a povinnosti odôvodnenia, ako aj na overenie vecnej správnosti skutkových okolností, z ktorých sa vychádza, a neexistencie nesprávneho právneho posúdenia, zjavne nesprávneho posúdenia skutkových okolností alebo zneužitia právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisía, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 83 a citovanú judikatúru, a z 2. marca 2012, Holandsko/Komisía, T-29/10 a T-33/10, EU:T:2012:98, bod 102 a nasl.).
- 43 Komisia sa však prijatím týchto pravidiel postupu a uvedením, že ich odteraz bude uplatňovať na príslušné prípady, sama obmedzuje v uplatňovaní svojej voľnej úvahy a od týchto pravidiel sa nemôže odchýliť, pretože inak by sa vystavila prípadnej sankcii za porušenie takých všeobecných právnych zásad, akými sú zásada rovnosti zaobchádzania alebo zásada ochrany legitímnej dôvery, okrem prípadov, keby v súvislosti s týmito istými zásadami uviedla dôvody oprávňujúce jej odklonenie sa od jej vlastných pravidiel (pozri rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisía, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 84 a citovanú judikatúru).
- 44 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že odsek 68 usmernení stanovuje najmä prahovú hodnotu podielu na trhu (25 %), po prekročení ktorej je Komisia povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ, a to aj keď sa *a priori* domnieva, že predmetná pomoc je zlučiteľná s vnútorným trhom. Z tohto pravidla však nevyplýva, že začatie konania vo veci formálneho zisťovania je vylúčené, ak nedôjde k prekročeniu týchto prahových hodnôt, a že Komisia je povinná v takomto prípade rovno považovať pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisía, T-304/08, EU:T:2012:351, body 85, 86 a 88). V takom prípade je samozrejme pravda, že Komisia má možnosť nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania, ale toto rozhodnutie nemôže odôvodniť tvrdením, že bola povinná tak spraviť v zmysle odseku 68 usmernení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisía, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 88).
- 45 V prejednávanej veci treba uviesť, že Komisia sa domnievala, že bolo potrebné začať konanie vo veci formálneho zisťovania. V tejto súvislosti najmä uviedla, že Komisia nemohla vylúčiť, že prahová hodnota stanovená v odseku 68 písm. i) usmernení bola prekročená aspoň na niektorých relevantných produktových trhoch.
- 46 Je potrebné konštatovať, že rozhodnutím o začatí konania vo veci formálneho zisťovania Komisia neporušila článok 108 ods. 3 ZFEÚ ani svoju povinnosť náležitej starostlivosti alebo zásadu riadnej správy vecí verejných.
- 47 Na jednej strane, ako to vyplýva z bodu 44 vyššie, v prípade závažných ťažkostí totiž Komisia má právo začať konanie vo veci formálneho zisťovania, a to bez ohľadu na to, či prahová hodnota 25 % podielu na trhu stanovená v odseku 68 písm. i) usmernení bola prekročená.
- 48 Na druhej strane treba pripomenúť, že prijatím odseku 68 písm. i) usmernení sa Komisia zaviazala začať konanie vo veci formálneho zisťovania, ak prahová hodnota podielu na trhu vo výške 25 % bola prekročená (pozri bod 44 vyššie). Komisia sa teda nedopustila nesprávneho posúdenia, keď uviedla, že vo fáze predbežného preskúmania nemohla vylúčiť, že prahová hodnota bola prekročená.

- 49 Na rozdiel od tvrdení žalobkyne nemožno totiž konštatovať, že sa Komisia počas fázy predbežného preskúmania nijako nepokúsila prekonať ťažkosti, s ktorými sa stretla. V tejto súvislosti treba konštatovať, že v nadväznosti na notifikáciu Spolkovej republiky Nemecko, v ktorej sa za relevantný produktový trh považoval trh s elektrickými vozidlami alebo subsidiárne so všetkými konvenčnými vozidlami, t. j. v tejto súvislosti prípadne segmenty C a D podľa „klasifikácie IHS Global Insight“, sa poukázalo na problematiku vyplývajúcu z takejto segmentácie pre odvetvie elektrických vozidiel, zatiaľ čo, pokiaľ ide o vymedzenie relevantného geografického trhu, za taký bol označený globálny trh, na základe čoho si Komisia vyžiadala ďalšie informácie listom z 31. januára 2011, na ktorý Spolková republika Nemecko odpovedala 1. marca 2011.
- 50 Presnejšie z listu Komisie z 31. januára 2011 vyplýva, že žiadosť o dodatočné informácie sa týkala najmä dôvodov, pre ktoré sa trh s elektrickými vozidlami navrhoval ako relevantný trh, a nie ako trh vymedzený prísnejšie alebo inak, ako aj dôvodov, pre ktoré sa Spolková republika Nemecko domnievala, že sa vytvorí globálny integrovaný trh elektrických vozidiel integrujúci celosvetové obchodné toky. Navyše Komisia sa usilovala získať určité dodatočné nezávislé štúdie a analýzy týkajúce sa predpokladanej segmentácie relevantného trhu. Všetky uvedené žiadosti o informácie treba vnímať v kontexte, ktorý vyplýva z bodov 14 a 15 predmetného listu a z ktorého vyplývalo, že Komisia sa domnievala, že bolo náročné vypracovať analýzu budúceho vývoja v danom odvetví. Za týchto okolností Komisia dospela k záveru, že nemožno vylúčiť, že žalobkyňa mohla nadobudnúť najmä v kombinovaných segmentoch C a D trhu s elektrickými vozidlami v EHP podiel prevyšujúci 25 %. Komisia považovala za potrebné požiadať o podrobné informácie o rôznych segmentoch, ktoré mohli byť prípadne relevantné.
- 51 V nadväznosti na odpoveď Spolkovej republiky Nemecko z 1. marca 2011, v ktorej sa najmä poukázalo na problémy týkajúce sa vymedzenia relevantných trhov, Komisia požiadala o doplňujúce informácie listom z 20. apríla 2011, a to najmä pokiaľ ide o klasifikáciu modelov i3 a i8, ako aj podrobné informácie o relevantnom geografickom trhu. Odpoveď jej bola doručená 25. mája 2011.
- 52 Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne Komisia nemala výhrady voči nedostatku určitých informácií, ktoré získala od Spolkovej republiky Nemecko a ktoré sa týkali relevantného produktového trhu a relevantného geografického trhu. Z rôznych vyššie spomenutých listov v spojení s rozhodnutím o začatí konania vo veci formálneho zisťovania totiž vyplýva, že Komisia posúdila informácie, ktoré už získala, v ich vzájomnom kontexte, a dospela k záveru, že nemožno zaujať konečné stanovisko, najmä pokiaľ ide o vymedzenie relevantných trhov bez toho, aby začala konanie vo veci formálneho zisťovania s cieľom opýtať sa tretích osôb na otázky, ktoré jej naďalej spôsobovali vážne ťažkosti. Pokiaľ ide o geografický trh, ktorého sa osobitne týkajú tvrdenia žalobkyne, Komisia najmä konštatovala, že informácie, ktoré získala, neumožňujú z právneho hľadiska dostatočne preukázať skutočnú existenciu globálneho trhu s predmetnými výrobkami. Komisia vo svojom liste zo 17. februára 2012 požadovala ešte ďalšie dodatočné informácie.
- 53 Navyše treba uviesť, že Komisia správne poukázala na ťažkosti a pochybnosti, ktorým čelila, pretože aj Spolková republika Nemecko vo svojom liste z 1. marca 2011 zdôraznila ťažkosti, pokiaľ ide o vymedzenie relevantných trhov. Po prvé potvrdila, že trh s elektrickými vozidlami alebo ľahkými elektromobilmi ešte nebol definovateľný a že trh s hybridnými vozidlami „má tendenciu sa otvoriť len pri vozidlách vo vyšších segmentoch“, t. j. v segmentoch E a F. Preto je globálny trh konvenčných vozidiel ako celok trhom, ktorý je relevantný, a to bez potreby užšieho segmentovania. Po druhé v odpovedi na konkrétne otázky Komisie týkajúce sa segmentov, do ktorých by elektrické vozidlá mohli patriť, Spolková republika Nemecko uviedla, že vzhľadom na svoju dĺžku by vozidlá i3 mali patriť do segmentov B a C, ale vzhľadom na svoje ceny by bolo skôr dôvodné zaradiť ich do segmentu D. Po tretie, pokiaľ ide o elektrické vozidlá vyrábané konkurentmi žalobkyne, je ešte ťažké ich zaradiť vzhľadom na neexistenciu podrobných informácií, no podľa Spolkovej republiky Nemecko by mohli patriť najmä do segmentov A, B alebo C. Okrem toho, keďže elektrické vozidlá sa začali sériovo vyrábať len nedávno, nové výrobné kapacity povedú automaticky k tomu, že podnikateľ v pozícii priekopníka získa z hľadiska štatistiky významné podiely na trhu. Spolková republika Nemecko v tejto

súvislosti však tiež uviedla, že v rámci vykonania posúdenia podľa odseku 68 usmernení sa na túto štatistiku nemá prihliadať, keďže cieľom týchto usmernení je skôr vylúčiť situácie nadmernej kapacity alebo vytvorenia podnikov s dominantným postavením na trhu.

- 54 Tieto skutočnosti posudzované ako celok viedli Komisiu k požiadaniu o dodatočné informácie uvedené v bodoch 49 až 51 vyššie. Za týchto okolností treba odmietnuť tvrdenie žalobkyne, že Komisia v skutočnosti nepristúpila k reálnemu dialógu so Spolkovou republikou Nemecko. Okrem toho, pokiaľ ide o tvrdenia žalobkyne, ktoré sa týkajú aj neexistencie dialógu Komisie s ňou, stačí konštatovať, že v súlade s rozsudkom z 8. júla 2004, Technische Glaswerke Ilmenau/Komisia (T-198/01, EU:T:2004:222, body 191 až 193), ktorý by sa mal analogicky uplatniť v prejednávanej veci s ohľadom na fázu predbežného preskúmania, nejde o povinnosť, ktorá by spočívala na Komisii.
- 55 Preto treba prvú časť prvého žalobného dôvodu zamietnuť ako nedôvodnú bez toho, aby bolo potrebné v každom prípade rozhodnúť o dôvodnosti iných tvrdení účastníkov konania, akými sú tvrdenia vedľajšieho účastníka konania, týkajúce sa nemožnosti žalobkyne preukázať negatívnu skutočnosť, ako aj bez toho, aby bolo potrebné sa vyjadriť k otázke, či prípadné pochybenie týkajúce sa rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania by mohlo spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

O druhej časti prvého žalobného dôvodu

- 56 Žalobkyňa v podstate tvrdí, že nejasnosti, pokiaľ ide o vymedzenie trhu v rámci posúdenia podľa odseku 68 písm. i) usmernení, ktoré vyplývali najmä z napadnutého rozhodnutia, mali byť odstránené najneskôr v rámci konania vo veci formálneho zisťovania. Podľa žalobkyne, keďže tieto nejasnosti vyplývali priamo z prístupu, ktorý zaujala Komisia, táto inštitúcia sa nemohla odvolávať na to, že ani účastníci konania, ani tretie osoby údajne neposkytli relevantné informácie v odpovedi na uverejnenie rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania. Za okolností ako v prejednávanom prípade mala Komisia využiť iné prostriedky, aby sa úplne oboznámila so všetkými skutočnosťami veci, napríklad ustanovením externého znalca alebo vykonaním prieskumu trhu. Prístup prijatý Komisiou viedol podľa žalobkyne k neodôvodnenému rozdielnemu zaobchádzaniu.
- 57 Vedľajší účastník konania spochybňuje metódu použitú Komisiou na určenie toho, ktorý trh bol relevantným trhom. Po prvé tvrdí, že uvedená metóda viedla k vytvoreniu právnych prekážok a možno ju považovať za svojvoľnú. Po druhé tvrdí, že definícia trhu spochybňuje rozdelenie právomocí medzi Komisiu a členské štáty. Po tretie podľa neho neexistuje zjavné odôvodnenie alebo skutkový základ na také definovanie trhu. Napokon vedľajší účastník konania tvrdí, že vymedzenie trhu porušuje všeobecnú zásadu rovnosti zaobchádzania.
- 58 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne a vedľajšieho účastníka konania.
- 59 Na úvod Všeobecný súd uvádza, že rovnako ako navrhovala Komisia, túto výhradu žalobkyne treba vzhľadom na jej obsah považovať, že sa týka údajného porušenia článku 108 ods. 2 ZFEÚ, a nie článku 108 ods. 3 ZFEÚ. V skutočnosti sa totiž vzťahuje na údajné porušenie povinnosti preskúmania v rámci konania vo veci formálneho zisťovania.
- 60 Všeobecný súd ďalej konštatuje, že jadro kritiky žalobkyne sa v podstate týka spôsobu, akým Komisia zvážila dôkazy, ktoré jej umožňovali posúdiť, ktorý trh bol relevantný trh a aký bol podiel žalobkyne na tomto trhu. Presnejšie žalobkyňa tvrdila, že z dôvodu neexistencie dostatočne dôkladných analýz, pokiaľ ide o definíciu relevantného trhu, sa Komisia dopustila chýb pri určovaní toho, či pri skúmaní zlučiteľnosti notifikovanej pomoci s vnútorným trhom bolo potrebné uplatniť oznámenie o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty alebo len usmernenia.

61 V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že odsek 68 usmernení stanovuje:

„68. Ak celková výška pomoci zo všetkých zdrojov presiahne 75 % maximálnej výšky pomoci, ktorá by mohla byť na investíciu s oprávnenými výdavkami vo výške 100 miliónov EUR prijatá, uplatňujúc platný štandardný strop pomoci pre veľké podniky v rámci schválenej mapy regionálnej pomoci ku dňu, kedy má byť pomoc udelená a ak

- i) príjemca pomoci dosahuje na príslušnom trhu (príslušných trhoch) viac než 25 %-nú úroveň predaja dotknutého výrobku (dotknutých výrobkov) pred investíciou alebo úroveň prevyšujúcu 25 % dosiahne po investícii,

...

Komisia schváli regionálnu investičnú pomoc až po podrobnom overení skutočnosti v rámci postupu ustanoveného v článku [108] ods. 2 [ZFEÚ], že pomoc je potrebná kvôli stimulujúcemu účinku pre investíciu a že prínos opatrenia pomoci prevažuje vyplývajúce narušenie súťaže a vplyv na obchodovanie medzi členskými štátmi.“

62 V poznámke pod čiarou č. 63 patriacej k odseku 68 je uvedené, že pred nadobudnutím účinnosti týchto usmernení, t. j. pred 1. januárom 2007, Komisia zvažovala vypracovanie ďalších usmernení týkajúcich sa kritérií, ktoré zohľadní počas posúdenia, či bola pomoc potrebná pre vznik stimulujúceho účinku investície a či prínos opatrenia pomoci prevažoval nad narušením hospodárskej súťaže a vplyvom na obchodovanie medzi členskými štátmi.

63 Ako tvrdí Komisia, na účely posúdenia zlučiteľnosti pomoci pre veľké investičné projekty, ktoré presahujú limity stanovené v odsekoch 68 až 70 usmernení, s článkom 107 ods. 3 ZFEÚ treba uplatniť oznámenie o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty vzhľadom na osobitné riziká narušenia hospodárskej súťaže a účinkov na obchod, ktoré sú s ním spojené.

64 Presnejšie treba uviesť, že ako vyplýva z bodov 6 a 7 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, odseky 68 až 70 usmernení treba vykladať s prihliadnutím na to, že určité veľké sumy regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty mohli do značnej miery ovplyvniť obchodovanie a mohli viesť k značnému narušeniu hospodárskej súťaže. To je dôvod, pre ktorý Komisia mala v minulosti politiku, v rámci ktorej zásadne neschvaľovala pomoc pre veľké investičné projekty prekračujúce určité prahové hodnoty, a v čase rozhodujúcom pre tento spor uplatňovala politiku, v súlade s ktorou podrobne posudzovala podmienky takejto pomoci.

65 Hoci odsek 68 usmernení stanovuje pre Komisiu povinnosť pristúpiť k podrobnému overeniu, či predmetná pomoc je potrebná na stimulujúci účinok pre investíciu a či prínos opatrenia pomoci prevažuje nad vyplývajúcim narušením súťaže a nad vplyvom na obchodovanie medzi členskými štátmi, toto pravidlo nemá za následok zabrániť jej, aby vykonala takéto overenie, pokiaľ prahové hodnoty nie sú prekročené (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisia, T-304/08, EU:T:2012:351, bod 88). Samotná skutočnosť, že prahové hodnoty stanovené usmerneniami neboli prekročené, nemá automaticky za následok, že pomoc je zlučiteľná s vnútorným trhom. Naopak, dokonca aj v prípade, ak tieto hodnoty neboli prekročené a ak sú splnené ostatné podmienky stanovené v regionálnych usmerneniach, Komisia má právo overiť, či prínos z hľadiska regionálneho rozvoja prevažuje nad nevýhodami spôsobenými predmetným plánom z hľadiska narušenia hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2012, Smurfit Kappa Group/Komisia, T-304/08, EU:T:2012:351, body 90 až 97), čo si vyžaduje najmä posúdenie potrebnosti spornej pomoci.

66 Vzhľadom na tieto úvahy treba súhlasiť so záverom Komisie uvedeným v odôvodnení 156 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého Komisia bola oprávnená vykonať dôkladné posúdenie predmetnej pomoci bez ohľadu na to, či prahové hodnoty stanovené v odseku 68 usmernení boli prekročené.

Predovšetkým nič nebráni v tom, aby pri skúmaní potrebnosti spornej pomoci Komisia v rámci tejto kontroly uplatnila kritériá uvedené v oznámení o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty.

- 67 V tejto súvislosti treba zamietnuť aj tvrdenie žalobkyne založené na porušení zásady rovnosti zaobchádzania. Stačí totiž pripomenúť, že na rozdiel od tvrdenia žalobkyne, aj pokiaľ ide o pomoc podnikom, ktoré majú podiel na trhu menší ako 25 %, Komisia vykoná preskúmanie so zreteľom na požiadavky stanovené v článku 107 ods. 3 ZFEÚ, v dôsledku čoho sa môže vyžadovať preskúmanie potrebnosti spornej pomoci.
- 68 Druhú časť tohto žalobného dôvodu treba preto zamietnuť bez toho, aby bolo nevyhnutné rozhodnúť o tvrdeniach, ktoré majú preukázať, že v prejednávanej veci Komisia nebola oprávnená dospieť k záveru, že prahová hodnota uvedená v odseku 68 písm. i) usmernení bola presiahnutá a že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia bolo v tejto súvislosti nedostatočné.

O tretej časti prvého žalobného dôvodu

- 69 Táto časť sa delí na štyri výhrady, z ktorých prvá je založená na zjavne nesprávnom posúdení vyplývajúcom z neexistencie definície relevantného trhu, druhá na zjavne nesprávnom posúdení, z ktorého sa vychádzalo pri definovaní relevantného produktového trhu na účely stanovenia podielov na trhu, tretia na zjavne nesprávnom posúdení v rámci definovania relevantného geografického trhu na účely stanovenia podielov na trhu a napokon štvrtá na zjavne nesprávnom určení podielov na trhu.
- 70 Prierezovo vo všetkých týchto výhradách žalobkyňa tvrdí, že porušenie povinnosti starostlivého a nestranného preskúmania viedlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu v tom zmysle, že Komisia konštatovala, že bola oprávnená prejsť „do ďalšej fázy konania vo veci formálneho zisťovania“ a uplatniť v tejto súvislosti oznámenie o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty.
- 71 V tejto súvislosti treba v prvom rade pripomenúť, že záver Komisie uvedený v odôvodnení 156 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého bola oprávnená vykonať dôkladné posúdenie predmetnej pomoci bez ohľadu na to, či prahové hodnoty stanovené v odseku 68 regionálnych usmernení boli prekročené, treba potvrdiť.
- 72 V druhom rade treba uviesť, že toto zistenie samo osebe odôvodňuje rozhodnutie Komisie pristúpiť k dôkladnému preskúmaniu zlučiteľnosti spornej pomoci s vnútorným trhom, a najmä jej potrebnosť.
- 73 Treba preto zamietnuť ako neúčinné všetky tvrdenia, ktoré žalobkyňa predložila v rámci tretej časti prvého žalobného dôvodu a ktorými sa snažila preukázať, že Komisia nemala konštatovať, že prahová hodnota podielu na trhu vo výške 25 % stanovená v odseku 68 usmernení bola prekročená, a teda treba zamietnuť tento žalobný dôvod v celom jeho rozsahu.

O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ

- 74 Druhý žalobný dôvod predložený žalobkyňou sa delí na štyri časti. Prvé tri časti sa týkajú zjavne nesprávneho posúdenia, pokiaľ ide o stimulačný účinok pomoci, jej primeranosť a účinky. Napokon štvrtá časť sa týka údajne zjavne nesprávneho zistenie skutkového stavu, pokiaľ ide o dodatočné skutočné náklady.
- 75 Žalobkyňa na úvod uvádza, že v nariadení č. 800/2008 ani v usmerneniach nie je vyčíslený stimulačný účinok. Predovšetkým nie je potrebné preukazovať nevýhody lokality umiestnenia investície, ktoré by sa mali kompenzovať „stimulujúcim opatrením“. Pokiaľ ide o primeranosť pomoci, z logiky článku 107 ods. 3 ZFEÚ a nariadenia č. 800/2008 podľa žalobkyne nevyplýva, že by sa vyžadovalo spojenie výšky

pomoci s preukázaním dodatočných nákladov. V prípade, že by Všeobecný súd nemal rovnaký názor, žalobkyňa sa domnieva, že primeranosť pomoci by sa mala zakladať na skutočných dodatočných nákladoch, a nie na plánovaných nákladoch, ktoré boli predbežne ohodnotené. Tvrdí, že Komisia sa namiesto posúdenia výhod a nevýhod investičného projektu obmedzila na konštatovanie, že každá pomoc vo výške presahujúcej rozdiel pôvodne predpokladaných nákladov spôsobí výrazné narušenie hospodárskej súťaže.

O prvej časti druhého žalobného dôvodu

- 76 Žalobkyňa tvrdí, že v posúdení Komisie došlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu, keď rozhodla, že „nie je možné preukázať stimulačný účinok ani primeranosť“ časti pomoci, ktorá prevyšuje 17 miliónov eur. Podľa žalobkyne podmienky na „samostatné“ posúdenie stimulačného účinku sú stanovené v článku 8 ods. 3 písm. e) nariadenia č. 800/2008. Tvrdí, že stimulačný účinok pomoci vo výške 49 miliónov eur sa preukázal, pričom v tejto súvislosti sa odvoláva najmä na odôvodnenie 172 napadnutého rozhodnutia. Podľa jej názoru pomoc v tejto výške umožňovala nielen vyrovnať nevýhody vyplývajúce z miesta umiestnenia, ale aj pokryť ďalšie nevýhody, z ktorých niektoré „neboli vyčísliteľné“ a boli spojené s rizikami investície do úplne nového vozidla vyrábaného mimo hlavného sídla podniku. Žalobkyňa tvrdí, že možno pochybovať o tom, či rozdiel v nákladoch posúdený ako 17 miliónov eur mohol v čase prijatia rozhodnutia o investícii predstavovať pre BMW dostatočný stimul na realizáciu projektu v Lipsku. Takáto otázka navyše nebola položená vedeniu tejto spoločnosti.
- 77 Vedľajší účastník konania tvrdí, že v súlade s článkom 107 ods. 3 ZFEÚ sa nevýhody spojené s investíciou musia „aspoň kompenzovať“, pretože to je jediný spôsob, ako vytvoriť stimul pre investovanie v podporovaných regiónoch. Mali by sa však vytvoriť ďalšie stimuly s cieľom umožniť znevýhodneným regiónom prekonať ich zaostávanie v hospodárskej oblasti. Hoci sa v primárnom práve zakazuje nadmerná kompenzácia, nezakladá sa na zásade nedostatočnej náhrady. Z toho vyplýva, že všetky dodatočné náklady spôsobené predmetnou investíciou sú, až do povolenej výšky, zlučiteľné s vnútorným trhom.
- 78 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne a vedľajšieho účastníka konania.
- 79 Na úvod treba pripomenúť, že pokiaľ niektoré z dôvodov určitého rozhodnutia môžu samotné toto rozhodnutie dostatočne právne odôvodňovať, v takom prípade vady, ktoré sa môžu týkať iných častí odôvodnenia tohto aktu, nemajú v nijakom prípade vplyv na jeho výrok. Okrem toho, ak sa výrok rozhodnutia Komisie zakladá na viacerých pilieroch odôvodnenia, z ktorých každý samostatne by postačoval na odôvodnenie tohto výroku, je potrebné zrušiť tento akt v zásade len vtedy, ak by bol každý z týchto pilierov nezákonný. Za tohto predpokladu nemôže omyl alebo akákoľvek iná protiprávnosť, ktorá má vplyv len na jeden z pilierov odôvodnenia, byť dostatočným dôvodom na zrušenie sporného rozhodnutia, ak tento omyl nemohol mať rozhodujúci vplyv na výrok prijatý inštitúciou, t. j. autorom tohto rozhodnutia (rozsudok zo 14. januára 2009, Kronoply/Komisia, T-162/06, EU:T:2009:2, bod 62).
- 80 Ďalej treba uviesť, že článok 8 ods. 3 nariadenia č. 800/2008, na ktorý sa odvoláva žalobkyňa, stanovuje:
- „Pomoc poskytnutá veľkým podnikom, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, sa považuje za pomoc, ktorá má stimulačný účinok, ak okrem splnenia podmienky stanovenej v odseku 2 členský štát overil pred poskytnutím príslušnej individuálnej pomoci, že dokumentácia, ktorú pripravil príjemca, stanovuje jedno alebo viacero z týchto kritérií:

...

e) pokiaľ ide o regionálnu investičnú pomoc uvedenú v článku 13, že by sa projekt ako taký v príslušnej podporovanej oblasti [podporovanom regióne – *neoficiálny preklad*] v prípade neposkytnutia pomoci nerealizoval.“

- 81 Ako v prejednávacom prípade vyplýva z notifikovaných dokumentov, predovšetkým z bodov 2.3.1 a 2.3.2 formulára notifikácie, predmetná pomoc predstavovala investičnú pomoc, ktorú Spolková republika Nemecko plánovala poskytnúť v súlade so schémou pomoci (IZG), ale ktorá spadala pod povinnosť individuálnej notifikácie (pozri bod 2 vyššie). Ako správne tvrdí Komisia v bodoch 71 a 72 vyjadrenia k žalobe, ako aj v bode 40 dupliky, pričom odkazuje na článok 3 a článok 6 ods. 2 nariadenia č. 800/2008, nejde o poskytnutie pomoci uvedenej v článku 8 ods. 3 uvedeného nariadenia, „na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie“, ale na individuálne notifikovanú pomoc (pozri tiež odôvodnenia 1 až 7 a článok 6 ods. 2 nariadenia č. 800/2008).
- 82 Ako bolo uvedené v rámci preskúmania prvého žalobného dôvodu, Komisia bola oprávnená posúdiť potrebnosť predmetnej pomoci, a nič nebránilo tomu, aby v tejto súvislosti preskúmala, či by sa bez danej pomoci projekt neuskutočnil v príslušnom podporovanom regióne.
- 83 Hlavnou otázkou je, či výška pomoci, ktorú bolo možné považovať za stimulujúcu a za zároveň primeranú, bola 17 miliónov eur, ako to tvrdí Komisia, alebo 49 miliónov eur, ako tvrdí žalobkyňa.
- 84 Treba poukázať na to, že Komisia v napadnutom rozhodnutí správne vykonala samostatnú analýzu stimulačného účinku a primeranosti pomoci. Takéto rozlišovanie je v súlade s judikatúrou (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. januára 2009, Kronoply/Komisnia, T-162/06, EU:T:2009:2, body 60 až 101). Keďže niektoré tvrdenia žalobkyne sa aj napriek tomu, že boli uvedené v rámci výhrady týkajúcej sa stimulačnej povahy, vzťahujú skôr na primeranú povahu pomoci, budú preskúmané v rámci nasledujúcej výhrady.
- 85 Pokiaľ ide o stimulujúci účinok pomoci, ako vyplýva z odôvodnenia 160 a nasl. napadnutého rozhodnutia, Komisia správne preskúmala otázku, či pomoc skutočne prispeje k zmene plánov príjemcu v tom zmysle, že ho presvedčí, aby investoval v cieľovom regióne.
- 86 V tejto súvislosti Komisia preskúmala dva scenáre podľa oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty (pozri v tomto zmysle odsek 19 a nasl. uvedeného oznámenia a odôvodnenie 163 a nasl. napadnutého rozhodnutia).
- 87 Po pripomenutí, že notifikujúcemu členskému štátu prináležalo predložiť takéto dôkazy, Komisia v odôvodneniach 163 až 167 napadnutého rozhodnutia vylúčila prvý scenár, ktorý v súlade s odsekom 22 bodom 1 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty spočíval v preukázaní, že „pomoc je stimulom na prijatie kladného rozhodnutia o investícii, pretože investícia, ktorá by inak nebola pre spoločnosť zisková na žiadnom mieste, sa v podporovanom regióne realizovať dá“. Tento záver Komisie nebol v prejednávanej veci pred Všeobecným súdom spochybnený.
- 88 Pokiaľ ide o druhý scenár podľa odseku 22 bodu 2 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, t. j. pokiaľ ide o otázku, či „pomoc je stimulom pre rozhodnutie o umiestnení plánovanej investície v danom regióne a nie inde, pretože sa ňou vynahradia čisté znevýhodnenia a náklady spojené s umiestnením v podporovanom regióne“, Komisia v bodoch 168 až 173 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že o taký prípad ide v prejednávanej veci.

- 89 Komisia v tejto súvislosti odkázala – najmä v odôvodnení 170 napadnutého rozhodnutia – na informácie získané od Spolkovej republiky Nemecko týkajúce sa jednak iných lokalít, ktoré sa pôvodne zvažovali na umiestnenie investície, ako aj ich analýzy, ktorú vykonala BMW, a jednak údajov na porovnanie investičných nákladov v Mníchove a Lipsku, t. j. v dvoch mestách, ktoré zostali na zozname zvažovaných lokalít po vykonaní prípravných analýz.
- 90 Komisia poznamenala, že výpočty vyplývajúce z dokumentov z decembra 2009 preukazujú, že v prípade neexistencie predmetnej pomoci by náklady na investíciu v Mníchove boli o 17 miliónov eur nižšie než v Lipsku. Komisia okrem toho pripomenula strategické výhody v Lipsku v porovnaní s inými, predtým posúdenými lokalitami, t. j. možnosť ľahko zvýšiť objem výroby, skutočnosť, že nebolo nevyhnutné začať stavebné práce na zelenej lúke, miesto výroby nebolo vzdialené od miest produkcie umelých hmôt a umelých hmôt vystužených karbónovými vláknami, neexistenciou žiadnych dorozumievacích ťažkostí, že ochrana know-how bola zabezpečená, a napokon, že miesto nebolo mimoriadne vzdialené od vývojového centra príjemcu pomoci.
- 91 Napokon po tom, ako tiež uviedla, že dokumenty potvrdzovali, že prípadná možnosť získať štátnu pomoc vo výške 50 miliónov eur bola preskúmaná pred rozhodnutím o investícii a umiestnení, Komisia dospela k záveru, že „[Spolková republika Nemecko] pomocou vyššie uvádzaných pravých a aktuálnych dokumentov preukázala, že rozhodnutie umiestniť investičný projekt na výrobu modelu i3 v Lipsku a nie v Mníchove bolo spôsobené dostupnosťou štátnej pomoci“.
- 92 Treba tiež zdôrazniť, že Komisia odkázala na dokumenty predložené vedeniu skupiny BMW v decembri 2009 a vzťahujúce sa na 17 miliónov eur ako dodatočných komparatívnych nákladov na investíciu v Lipsku, pričom poukázala na ďalšie dokumenty preukazujúce, že možnosť získať vyššiu sumu pomoci, t. j. 50 miliónov eur sa zvažovala pred rozhodnutím o investícii a umiestnení.
- 93 V tejto súvislosti Všeobecný súd ďalej zdôrazňuje, že ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia, Komisia nedospela k záveru o neexistencii stimulačnej povahy pomoci, či už ide o sumu 17 miliónov eur alebo 50 miliónov eur, ktoré spadajú podľa interných dokumentov spoločnosti, ktorá je príjemkyňou pomoci, do oblasti „možnosti získania“. Komisia iba konštatovala s ohľadom na notifikovanú výšku pomoci presahujúcu 17 miliónov eur, že požiadavka primeranosti nebola splnená, čo je predmetom nezávislej výhrady v tomto konaní.
- 94 Okrem toho treba konštatovať, že na rozdiel od tvrdenia žalobkyne sa nejaví, že stimulačný účinok pomoci pre BMW sa preukázal len z dôvodu prípadného poskytnutia pomoci vo výške takmer 50 miliónov eur, o ktorej uvažovala predmetná spoločnosť, a nie z dôvodu 17 miliónov eur, ako to vyplýva aj z odporúčaní zaslaných v tejto súvislosti správnej rade spoločnosti. V bode 113 a nasl. sa podrobne preskúma „potrebná“ povaha pomoci, pričom už suma 17 miliónov eur definovaná ako zodpovedajúca predpokladanému rozdielu medzi nákladmi v lokalitách Lipsko a Mníchov, bola zohľadnená rozhodovacími orgánmi spoločnosti, ktorá je príjemcom pomoci, na účely vyhodnotenia uskutočniteľnosti predmetnej investície v Lipsku a v konečnom dôsledku skutočne prispela k realizácii tejto investície ako projektu, pretože daná spoločnosť by uvedený projekt nevykonala zo svojich vlastných prostriedkov v podporovanom regióne.
- 95 Za týchto okolností treba ešte uviesť, že rôzne tvrdenia žalobkyne týkajúce sa výšky pomoci, ktorú možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom, vrátane výhrad týkajúcich sa toho, čo sa považuje za „nezákonné zlučenie“ stimulačného účinku a primeranosti pomoci, otázky „stanovenia výšky“ stimulačného účinku alebo tiež týkajúce sa toho, či „výška pomoci by sa mala obmedzovať na rozdiel v nákladoch, ktorý sa posúdi ex ante“, sa v skutočnosti vzťahujú na primeranosť pomoci a budú predmetom posúdenia v rámci nasledujúcej výhrady.

- 96 Navyše, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne týkajúce sa zhody oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty s právom vyššej právnej sily, ktoré bolo uvedené v replike, ak sa má chápať ako tvrdenie týkajúce sa nezákonnosti uvedeného oznámenia, v žalobe nebolo toto tvrdenie jasne uvedené ani podložené. Toto tvrdenie je preto neprípustné. Navyše právny dosah tohto oznámenia bol už preskúmaný (pozri bod 43 vyššie).
- 97 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenia vedľajšieho účastníka konania, ktoré boli zhrnuté v bode 77 vyššie, na jednej strane, čo sa týka tvrdenia, že narušenie hospodárskej súťaže by v danom prípade bolo na úkor investora, príjemcu pomoci, ktorého preto treba chrániť, toto tvrdenie sa musí zamietnuť, pretože ho nemožno podložiť dostatočne presným právnym základom. Predovšetkým, pokiaľ sa toto tvrdenie má vykladať tak, že sa týka porušenia zásady rovnosti zaobchádzania vo vzťahu k podnikom, ktoré majú podiel na trhu menší ako 25 %, už bolo rozhodnuté, že v prejednávanej veci nemohlo dôjsť k porušeniu tejto zásady, pretože Komisia môže vykonať dôkladné analýzy nezávisle od skutočnosti, či bola alebo nebola táto prahová hodnota prekročená (pozri bod 67 vyššie). Ak sa uvedené tvrdenie má vykladať širšie, stačí konštatovať, že prináleží Komisii, aby v rámci svojej úlohy kontroly štátnej pomoci posúdila účinky na hospodársku súťaž ako celok.
- 98 Na druhej strane, pokiaľ ide o tvrdenie vedľajšieho účastníka konania, podľa ktorého existuje „nedostatočná náhrada“ na úkor investora, keďže toto tvrdenie možno prípadne spojiť s otázkou, či proporcionalita pomoci bola správne posúdená Komisiou, toto tvrdenie sa preskúma v rámci nasledujúcej výhrady.
- 99 Vzhľadom na predchádzajúce skutočnosti a na to, že Komisia v odôvodnení 173 napadnutého rozhodnutia správne dospela k záveru o existencii stimulujúceho účinku pomoci, prvú časť druhého žalobného dôvodu treba zamietnuť.

O druhej časti druhého dôvodu

- 100 Táto časť sa delí na tri výhrady. Prvá výhrada sa týka neprípustného spojenia medzi stimulačným účinkom a primeranosťou pomoci, druhá zjavnej chyby pri posúdení primeranosti pomoci skôr na základe vopred plánovaných nákladov než na skutočných nákladoch a posledná na údajne zjavne nesprávnom posúdení vyplývajúcom z konštatovania sumy presahujúcej nevýhody lokality vyplývajúce z miesta umiestnenia.
- 101 Podľa žalobkyne Komisia posúdila zjavne nesprávnym spôsobom primeranosť pomoci tým, že spojila posúdenie stimulačného účinku a primeranosti pomoci. V tejto súvislosti Komisia v odôvodnení 183 napadnutého rozhodnutia uviedla, že odsek 33 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty výslovne stanovuje, že „pomoc [bude] vo všeobecnosti... proporcionáln[a], ak sa bude rovnať rozdielu medzi čistými nákladmi podniku príjemcu na investíciu v podporovanom regióne a čistými nákladmi na investíciu v alternatívnom regióne/alternatívnych regiónoch“. To je dôvod, pre ktorý bola pomoc považovaná za proporcionálnu iba do výšky „sumy pomoci, ktorá je potrebná na vyvolanie investičného rozhodnutia... v prospech príslušného miesta umiestnenia“. Komisia založila svoje rozhodnutie na tých istých dokumentoch, ktoré sa použili na preukázanie stimulačného účinku pomoci, t. j. dokumentoch, ktorými disponovala správna rada spoločnosti BMW v čase rozhodnutia o investícii prijatého v decembri 2009 a z ktorých v rámci porovnania medzi lokalitami Lipsko a Mníchov vyplýval rozdiel v plánovaných nákladoch 17 miliónov eur. Naopak, Komisia zamietla neskoršie dokumenty, zobrazujúce náklady, ktoré vznikli až počas viacerých rokov po prijatí rozhodnutia o investícii, alebo rozhodnutia týkajúceho sa lokality umiestnenia (pozri odôvodnenie 180 napadnutého rozhodnutia).

– O prvej výhrade

- 102 Žalobkyňa odkazuje na odsek 7 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, pričom tvrdí, že v rámci posúdenia primeranosti pomoci Komisia mala so zreteľom na právo hospodárskej súťaže uskutočniť podrobné preskúmanie otázky, či vzhľadom na náklady na realizáciu investície bola pomoc vyššia než ako potrebná suma, a preto spôsobila narušenie hospodárskej súťaže. Z logiky článku 107 ods. 3 ZFEÚ a nariadenia č. 800/2008 vyplýva, že primeranosť pomoci nezávisí od pomeru medzi výškou pomoci a dôkazom o dodatočných nákladoch, ale že pomoc je v zásade možné poskytnúť v rámci povolených prahových hodnôt. Odsek 33 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, ktorý navyše nemôže mať prednosť pred ustanoveniami nariadenia č. 800/2008, nevedie podľa žalobkyne k odlišnému záveru. Žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že odsek 33 uvedeného oznámenia sa má vykladať ako „všeobecné pravidlo“, a „vôbec nie ako príklad“. Vzhľadom na okolnosti v prejednávanej veci bola Komisia povinná zohľadniť skutočnosť, že preskúmanie postavenia na trhu podľa odseku 68 písm. i) usmernení nevedlo k jasnému záveru. Žalobkyňa sa tiež odvoláva na meniacu sa povahu relevantných trhov.
- 103 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne.
- 104 Všeobecný súd konštatuje, že z tvrdenia žalobkyne vyplýva, že „výška plánovanej pomoci“, ktorá bola podľa nej 49 miliónov eur, sa delila na dve časti. Z jej tvrdení vyplýva, že prvá časť spočívala vo výške sumy kompenzujúcej nevýhody vyplývajúce z lokality umiestnenia a cieľom druhej bolo pokryť ďalšie ťažkosti, ktoré sa vyskytnú v rámci realizácie projektu a neboli vyčíslené (a čiastočne ani nie sú vyčísliteľné), nevyhnutne spojené s rizikom investície do úplne nového vozidla, ktorá je čo najpresnejšie vyčíslená, nevyrábaného v hlavnej lokalite podniku, ale na inom mieste výroby.
- 105 Podobne ako Komisia, pokiaľ ide o túto druhú časť, Všeobecný súd sa domnieva, že účelom štátnej pomoci nie je vylúčiť akékoľvek riziko investície spojené s konkrétnym projektom. Naopak, také riziká spadajú pod zodpovednosť spoločnosti, ktorá je príjemcom pomoci, a to tým viac, že neboli vyčíslené, alebo čiastočne neboli vopred vôbec vyčísliteľné. Relevantným kritériom pri posudzovaní primeranosti pomoci je len to, či pomoc bola potrebná, aby sa investičný projekt realizoval v príslušnom podporovanom regióne. Ako pritom vyplýva z odseku 33 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, o taký prípad ide vtedy, keď sa pomoc „bude rovnáť rozdielu medzi čistými nákladmi podniku príjemcu na investíciu v podporovanom regióne a čistými nákladmi na investíciu v alternatívnom regióne/alternatívnych regiónoch“.
- 106 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého by sa podľa článku 13 nariadenia č. 800/2008 a odseku 38 usmernení mala intenzita prípustnej pomoci vypočítat „len na základe oprávnených nákladov“, treba uviesť, že jednoznačne neuviedla, ako tieto ustanovenia posilňujú jej argumentáciu v prejednávanej veci. Z ich znenia totiž nijako nevyplýva povinnosť vziať a posteriori do úvahy náklady, ktoré boli skutočne investované do konkrétneho projektu, na ktorý bola poskytnutá regionálna štátna pomoc.
- 107 Okrem toho zo samotnej logiky odseku 38 usmernení vyplýva, že náklady, ktoré budú predmetom štátnej pomoci, musia byť v zásade stanovené pred začatím prác. Možno teda predpokladať, že pomoc môže byť poskytnutá v rámci schémy pomoci len vtedy, ak príjemca predložil takúto žiadosť a orgán zodpovedný za jej vykonanie následne písomne potvrdil skutočnosť, že daný projekt spĺňa v zásade podmienky oprávnenosti stanovené v schéme, s výhradou, že táto otázka bude ďalej detailne preskúmaná, a táto žiadosť bola podaná a potvrdenie „vydané pred začatím prác“. V tom istom zmysle potreba „vyhlásenia o zámere“ vydaného príslušným úradom „pred začatím prác“, je v predmetnom ustanovení stanovená, pokiaľ ide o pomoci *ad hoc*, pod podmienkou schválenia opatrenia zo strany Komisie. Okrem toho bolo výslovne uvedené, že ak sa začne s prácami „pred splnením podmienok ustanovených v [predmetnom ustanovení], na pomoc nebude oprávnený celý projekt“. Napokon nemožno vychádzať ani z predpokladu predloženého žalobkyňou, podľa ktorého „pomoc je v zásade

možné poskytnúť v rámci povolených limitov“ – s odkazom na nariadenie č. 800/2008, a najmä článok 6 ods. 2 tohto nariadenia –, keďže toto tvrdenie odkazuje implicitne na to, že neexistovala žiadna potreba posúdiť jej výšku z hľadiska proporcionality.

- 108 Pokiaľ ide o tvrdenie vychádzajúce zo skutočnosti, že Komisia svoje rozhodnutie založila na tých istých dokumentoch – čo sa týka tak posúdenia stimulačného účinku, ako aj primeranosti pomoci – treba konštatovať, že z oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, a najmä z odseku 34 tohto oznámenia vyplýva, že takýto prístup nie je vylúčený. Podľa tohto odseku „[čisté náklady uvedené v odseku 33], ktoré sa považujú za náklady súvisiace s regionálnymi znevýhodneniami, majú [totiž] za následok nižšiu ziskovosť investície“ a „z tohto dôvodu sa výpočty, ktoré sa použili pri analýze stimulačného účinku, môžu použiť aj pri posudzovaní toho, či je pomoc proporcionálna“.
- 109 Treba tiež konštatovať, že z judikatúry vyplýva, že Komisia môže vyhlásiť pomoc za zlučiteľnú s článkom 107 ods. 3 ZFEÚ len vtedy, ak môže konštatovať, že táto pomoc prispieva k realizácii jedného z uvedených cieľov, ktoré by podnik, ktorému je pomoc poskytnutá, za bežných trhových podmienok vlastnými prostriedkami nemohol dosiahnuť. Inými slovami, členským štátom nemožno umožniť, aby uskutočňovali platby, ktoré by zlepšili finančnú situáciu podniku, ktorý je príjemcom pomoci, ak by neboli potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 107 ods. 3 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. januára 2009, Kronoply/Komisia, T-162/06, EU:T:2009:2, bod 65 a citovanú judikatúru).
- 110 Podľa tejto judikatúry totiž nemožno akceptovať, aby pomoc zahŕňala podmienky, najmä jej výšku, ktorých obmedzujúce účinky by presahovali mieru nevyhnutnú na to, aby táto pomoc mohla dosiahnuť ciele schválené Zmluvou (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. januára 2009, Kronoply/Komisia, T-162/06, EU:T:2009:2, bod 66 a citovanú judikatúru).
- 111 Navyše konštatovanie, že pomoc nie je potrebná, môže vyplývať najmä zo skutočnosti, že dotknutý podnik začal projekt, ktorý bol predmetom pomoci, realizovať alebo ho už dokončil ešte pred podaním žiadosti príslušnému orgánu, čo vylučuje, aby predmetná pomoc mohla mať stimulačný účinok (rozsudok z 15. apríla 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, bod 69).
- 112 V prejednávanej veci treba na úvod pripomenúť, že na rozdiel od tvrdenia žalobkyne sa nepreukázalo, že by stimulačný účinok a potrebnosť pomoci pre BMW boli preukázané len v prípade poskytnutia pomoci vo výške takmer 50 miliónov eur (pozri bod 94 vyššie).
- 113 V tejto súvislosti vyplýva z dokumentu, ktorý Komisia zaslala Spolkovej republike Nemecko 5. apríla 2012 a ktorý sa týkal najmä analýzy vykonanej audítorskou spoločnosťou v odpovedi na listy Komisie zo 17. februára a z 21. marca 2012, že porovnanie vykonané medzi lokalitami Mníchov a Lipsko viedlo k záveru, že existuje rozdiel „17 miliónov eur“, t. j. sumou, v ktorej bolo zahrnuté posúdenie celého zoznamu relevantných údajov, akými sú tie, ktoré boli pripomenuté v bode 77 uvedeného listu. Preskúmané aspekty zahŕňali štrukturálne investičné náklady, náklady na plánovanie, fixné náklady, náklady na materiál a iné. Navyše to, že lokalita Lipsko umožňovala prípadné zvýšenie výroby v budúcnosti sa zohľadnilo v rozhodnutí pre túto lokalitu.
- 114 Ako vyplýva z bodu 81 z vyššie uvedeného listu z 5. apríla 2012, ktorý presne nasleduje po tabuľke uvádzajúcej rozdiel vo výške 17 miliónov eur medzi týmito dvoma predmetnými oblasťami, štátna pomoc v tejto sume predstavuje hlavný prvok v rozhodnutí o umiestnení investície. Táto štátna pomoc bola považovaná za potrebnú na to, aby sa mohla investícia v Lipsku považovať za rovnocennú s investíciou v Mníchove, ktorej výhoda spočívala v použití existujúcich budov. Tento istý záver vyplýva z rôznych interných dokumentoch BMW, o ktoré sa opierala Spolková republika Nemecko počas správneho konania, ako sú tie z decembra 2009, najmä zápisnica zo zasadnutia predstavenstva z 15. decembra 2009, na ktorú sa odkazuje v odôvodneniach 170, 175 a 176 napadnutého rozhodnutia.

- 115 Práve v tomto osobitnom kontexte treba vykladať aj interný návrh žalobkyne vyplývajúci z prílohy 2 tohto istého listu z 5. apríla 2012 (s. 489) a spočívajúci – bez ďalšieho vysvetlenia v tejto súvislosti – v požiadaní o štátnu pomoc vo výške 50 miliónov eur. Okrem toho treba konštatovať, že tabuľka uvedená na tejto istej strane uvádza len „možnosti investovania a subvencie“ (Möglichkeiten der Investitionszulage und des Investitionszuschusses), t. j. možnosť získať pomoc vo výške zodpovedajúcej 12,5 % investície, čomu zodpovedá 50 miliónov eur, bez jasného prepojenia s predchádzajúcimi analýzami. K rovnakému konštatovaniu treba dospieť, pokiaľ ide o zopakovanie tohto návrhu v prílohe 3 predmetného listu týkajúceho sa interného protokolu žalobkyne z 15. decembra 2009 na stranách 496 až 501 a v prílohe 4 tohto listu na strane 505, na ktorej boli uvedené závery vyplývajúce z posúdenia možností získania daňovej alebo inej pomoci v rôznych porovnávaných lokalitách, t. j. analýzy, na ktoré tiež odkazuje žalobkyňa vo svojej odpovedi týkajúcej sa opatrení na zabezpečenie priebehu konania prijatých Všeobecným súdom v bode 39 a nasl. Z dokumentov, ktoré predložila Spolková republika Nemecko Komisii, ani z tvrdení, ktoré žalobkyňa uviedla pred Všeobecným súdom, konkrétne nevyplýva, že suma 50 miliónov eur bola vyčíslená ku dňu prijatia rozhodnutia týkajúceho sa lokality umiestnenia investície, s ohľadom na skutočnosti, akými sú predvídateľné a dokonca pravdepodobné scenáre, ktoré môžu nastať počas realizácie investície. Okrem toho treba dodať, ako zdôraznila Komisia, že sporná investícia bola plánovaná v lokalite Leipzig, že o tom bolo s konečnou platnosťou rozhodnuté a že tento projekt sa už realizoval po schválení pomoci vo výške 17 miliónov eur (pozri tiež odôvodnenie 176 napadnutého rozhodnutia).
- 116 Treba uviesť, že za týchto okolností Komisia v liste z 10. augusta 2012 informovala Spolkovú republiku Nemecko, že dodatočné náklady na investíciu v Lipsku mohli byť na základe informácií, ktoré od tejto republiky dostala, pokryté štátnou pomocou, ktorá by bola nižšia než tá, ktorá bola uvedená v žiadosti spoločnosti BMW.
- 117 Komisia tvrdí, že negatívne účinky pomoci v jej pôvodne požadovanej výške boli príliš vysoké a nemožno ich kompenzovať tým, že sa ňou sleduje cieľ regionálnej politiky. Tieto skutočnosti sú detailne rozobraté v odôvodnení 174 a nasl. napadnutého rozhodnutia.
- 118 Komisia preto správne prihliadla na skutočnosť, že podľa odseku 29 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, „ak má byť regionálna pomoc proporcionálna, musia byť výška a intenzita pomoci obmedzené na minimum potrebné na uskutočnenie investície v podporovanom regióne“. V súlade s odsekom 33 toho istého oznámenia sa bude vzhľadom na stimul na umiestnenie považovať pomoc vo všeobecnosti za proporcionálnu, ak sa bude rovnať rozdielu medzi čistými nákladmi prijímajúcej spoločnosti na investíciu v podporovanom regióne a čistými nákladmi na investíciu v alternatívnom regióne alebo regiónoch.
- 119 V prejednávanej veci, pokiaľ ide o sumu presahujúcu 17 miliónov eur, Komisia sa nedopustila zjavné nesprávneho posúdenia, keď rozhodla, že nejde o pomoc, ktorá by bola „potrebná“ na dosiahnutie stimulačného účinku pre investíciu, v súlade s odsekom 21 uvedeného oznámenia, ktorý odkazuje na odsek 68 usmernení.
- 120 Komisia v odôvodnení 182 napadnutého rozhodnutia správne konštatovala, že zásada proporcionality tiež znamená, že podiel pomoci, ktorý prekračuje minimum potrebné na spustenie rozhodnutia o investícii v podporovanom regióne, sa považuje za nadbytočný, pretože predstavuje nepodmienený finančný príspevok v prospech príjemcu pomoci, ktorý neslúži žiadnemu účelu zlučiteľnému s pravidlami štátnej pomoci.
- 121 Treba však konštatovať, že v prejednávanej veci sa nepreukázalo, že po prekročení sumy 17 miliónov eur „pomoc skutočne prispieva k zmene správania príjemcu tak, aby v príslušnom podporovanom regióne uskutočnil (ďalšie) investície“.

- 122 Samotnú skutočnosť, že návrh predložený rozhodovacími orgánmi BMW obsahoval odkaz na možnosť získať pomoc vo výške 50 miliónov eur, nemožno považovať za rozhodujúci prvok vzhľadom na súvislosti, keď technické dokumenty obsahovali súčasne analýzu stanovujúcu rozdiel v cene 17 miliónov eur podľa toho, či sa investícia uskutoční v Mníchove alebo v Lipsku, bez toho, aby sa jasne vysvetlil dôvod, pre ktorý sa požadovala vyššia suma. Na základe dokumentov v spise možno v podstate len konštatovať, že prípadná možnosť štátnej pomoci až do výšky 50 miliónov eur bola považovaná – najmä predstavenstvom spoločnosti BMW – za maximálnu hodnotu, ktorá by sa prípadne dala dosiahnuť.
- 123 V tejto súvislosti nemožno považovať za postačujúce všeobecne sa odvolávať na maximálnu hranicu stanovenú pre investíciu v podporovanom regióne, ani sa odvolávať, bez toho, aby tieto údaje boli presne vyčísliteľné, na budúce investičné riziká spojené napríklad so zmenou nákladov na zamestnancov. Na priznanie pomoci vo výške 50 miliónov eur nie je relevantné ani zdôrazňovanie toho, že taká suma by prispela k zlepšeniu rentability predmetného projektu, ako to tvrdila žalobkyňa na pojednávaní.
- 124 Pokiaľ ide o odvolávanie sa žalobkyňou a vedľajším účastníkom konania na rozhodnutie Komisie C(2014) 5071 final z 23. júla 2014 o štátnej pomoci SA.30743 (2012/C) (ex N 138/2010) – Nemecko – Financovanie projektov infraštruktúry na letisku Lipsko/Halle vo veci týkajúcej sa financovania infraštruktúry letiska Lipsko/Halle, na jednej strane treba konštatovať, že uvedená vec sa týka iného odvetvia, ktoré je upravené osobitnými predpismi (pozri najmä odôvodnenia 8, 315 a 352 uvedeného rozhodnutia).
- 125 Na druhej strane sa otázky položené vo veci uvedenej v bode 124 vyššie, ktoré zahŕňajú otázky týkajúce sa časti investície, ktorá by spadala do verejného záujmu, v tomto prípade líšia (pozri najmä odôvodnenia 209 a nasl. rozhodnutia uvedeného v bode 124 vyššie). Napokon, ako vyplýva z odôvodnení 326 a 337 uvedeného rozhodnutia, posúdenie stimulačného účinku sa tiež vykonalo na základe prístupu *ex ante*. Pri posudzovaní primeranosti pomoci bola tá istá zásada prevzatá v odôvodneniach 340 a 341 predmetného rozhodnutia. Pokiaľ ide o meritum preskúmania primeranosti pomoci, najmä z odôvodnenia 317 rozhodnutia uvedeného v bode 124 vyššie, ako aj z odôvodnenia 340 a nasl. vyplýva, že Komisia preskúmala otázku, či „pomoc bola obmedzená na minimum“. Len pre úplnosť sa v danom rozhodnutí, t. j. najmä v odôvodnení 342 tohto rozhodnutia, uvádza:
- „V každom prípade intenzita pomoci nesmie byť vyššia ako skutočná likvidná medzera investičného projektu.“
- 126 Pokiaľ ide o dokumenty, ktoré Komisii v prejednávanej veci predložila Spolková republika Nemecko v septembri 2012 a ktorých cieľom bolo preukázať skutočné investičné náklady, treba uviesť nasledujúce skutočnosti.
- 127 Z odôvodnenia 186 a nasl. napadnutého rozhodnutia vyplýva, že podľa Komisie nemožno brať do úvahy dôkazy predložené a posteriori, teda oneskorene, a navyše ich dôkaznú silu spochybňuje. Bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa k dôkaznej hodnote predmetných dokumentov Všeobecný súd dospel k záveru, že preskúmanie primeranosti pomoci sa v skutočnosti musí tiež vykonať ku dňu investičného rozhodnutia, t. j. v kontexte, v akom prijímajúca spoločnosť rozhoduje o umiestnení svojho projektu.
- 128 Uvedené totiž už vyplýva z logiky odseku 21 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, ktorý odkazuje na bod 68 usmernení a zaväzuje Komisiu, aby overila, či je pomoc „potrebná“ na stimulujúci účinok pre investíciu. Okrem skutočnosti, že „stimulačný“ účinok sa musí posúdiť pred samotným rozhodnutím o investíciách, treba dodať, že odkaz na otázku, či je pomoc v tejto súvislosti „potrebná“ spadá do preskúmania primeranosti pomoci. Na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, nemožno rozdeliť tieto kritériá tak, že jedno sa posudzuje a priori a druhé a posteriori.

- 129 V tejto súvislosti treba dodať, že riešenie navrhované žalobkyňou by viedlo k situácii, v ktorej by sa každá štátna pomoc presahujúca potrebné minimum s ohľadom na sledovaný cieľ mohla považovať za plniacu stimulačný účinok a za primeranú, a to už na základe toho, že by mohla viesť k realizácii určitého projektu, ako sa uvádza v odseku 22 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, a to bez toho, aby sa vzala do úvahy otázka, či v skutočnosti táto pomoc nepredstavuje plnenie, ktoré prináša zlepšenie finančnej situácie prijímajúceho podniku, ktoré však nie je potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 107 ods. 3 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. januára 2009, Kronoply/Komisia, T-162/06, EU:T:2009:2, bod 65 a citovanú judikatúru; pozri tiež analogicky rozsudok zo 14. januára 1997, Španielsko/Komisia, C-169/95, EU:C:1997:10, bod 17). Tento výklad, podľa ktorého sa má preskúmať tak potreba pomoci, ako aj jej stimulačný účinok v momente investície, je z tohto dôvodu v súlade s odsekom 29 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, ako aj odsekom 26 tohto oznámenia, ktorý sa odvoláva najmä na „dokumenty, ktoré boli predložené investičnému výboru a ktoré prezentujú rôzne investičné scenáre“.
- 130 Napokon, ako správne uviedla Komisia v odôvodnení 187 napadnutého rozhodnutia, preskúmanie stimulačného účinku pomoci a jej primeranosti s ohľadom na výber miesta v Lipsku nemôže závisieť od investovania do projektu výroby vozidiel i8, pretože výroba týchto vozidiel sa len pridávala k pôvodnému projektu výroby vozidiel i3, a to v momente, keď sa už o umiestnení v Lipsku rozhodlo. Samotná žalobkyňa pred Všeobecným súdom uviedla, že pôvodné rozhodnutie z roku 2009 o voľbe pre Lipsko sa týkala len modelu i3, zatiaľ čo o výrobe modelu i8 sa rozhodlo až v roku 2011. Ako tvrdí Komisia, rozhodnutie o modeli i8 sa už nemalo posudzovať v kontexte druhého scenára stanoveného v oznámení o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty (pozri bod 88 vyššie), t. j. v kontexte, v ktorom investícia už bola geograficky umiestnená. Ako sa totiž uvádza v uvedenom odôvodnení, nízky počet vozidiel i8, ktorého výroba sa plánovala, neumožňoval uvažovať o inej lokalite než Lipsku. Okrem toho Spolková republika Nemecko sama uviedla, že počet pôvodne plánovaných elektrických vozidiel sa nemal zmeniť začlenením modelu i8 a netvrdila ani to, že bolo potrebné v tomto ohľade zmeniť posúdenie pomoci, ako bola notifikovaná.
- 131 Vzhľadom na vyššie uvedené Všeobecný súd zamieta túto výhradu žalobkyne, keďže primeranosť pomoci nebola nepreukázaná v jej celkovej sume, t. j. v sume prevyšujúcej 17 miliónov eur.

– O druhej výhrade

- 132 Podľa žalobkyne predstavuje zohľadnenie „nákladov na plánovanie“ pri posudzovaní primeranosti pomoci zjavný omyl, pretože táto možnosť sa má posúdiť skôr vzhľadom na „skutočné náklady“. Primeranosť pomoci a oprávnené náklady sa majú podľa nej vždy posudzovať *ex post*, aby sa zohľadnila hospodárska realita. *Ex ante* možno podľa žalobkyne posúdiť len stimulačný účinok, a to k dátumu rozhodnutia o investícii. Akýkoľvek iný prístup by bol neprimeraný, nezohľadňoval by ekonomickú realitu a viedol by k zneužívaniu, spočívajúcemu v nadhodnotení nákladov na plánovanie. V prejednávanej veci boli dodatočné náklady Komisii v rámci konania riadne oznámené. Okrem toho žalobkyňa tvrdí, že podľa ustanovení IZG bola tiež povinná preukázať skutočné podmienky realizácie investície. Napokon tvrdí, že Komisia postupovala automaticky, t. j. bez toho, aby posúdila účinky pomoci nad rámec rozdielu nákladov ohodnotenému na 17 miliónov eur. V dôsledku toho nevykonala v plnom rozsahu svoju právomoc voľnej úvahy.
- 133 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne.
- 134 Všeobecný súd odkazuje v tejto súvislosti na preskúmanie, ktoré sa už vykonalo v rámci predchádzajúcich výhrad. Žalobkyňa totiž neuvádza presný právny základ umožňujúci konštatovať, že by bolo v prejednávanej veci vhodné zohľadniť „skutočné“ náklady, a nie náklady, ktoré sa pôvodne plánovali pri rozhodnutí o investícii.

- 135 Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne nemožno považovať za „neprimerané“, keď Komisia posúdila dôkazy, ktoré mala k dispozícii, v rámci posúdenia potrebnosti a stimulačného účinku pomoci, pričom zohľadnila situáciu, aká existovala v čase prijatia rozhodnutia umožňujúceho konečné rozhodnutie o umiestnení investičného projektu.
- 136 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého tento prístup Komisie by „viedol... k zneužívaniu, spočívajúcemu v nadhodnotení nákladov na plánovanie“, stačí konštatovať, že ako vyplýva najmä zo záveru odôvodnenia 25 a z oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, je úlohou Komisie posúdiť, či plánované náklady sú alebo nie sú „reálne“ v kontexte hodnotenia rôznych porovnávaných scenárov predložených notifikujúcim členským štátom.
- 137 Napokon, ako vyplýva z odôvodnenia 28 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, ak pomoc „nezmení správanie príjemcu stimulovaním (ďalšej) investície v príslušnom podporovanom regióne, stimulačný účinok nie je dostatočný na dosiahnutie regionálneho cieľa[;] ak pomoc nemá stimulačný účinok na dosiahnutie regionálneho cieľa, možno takúto pomoc považovať jednoducho len za poskytnutie finančných prostriedkov spoločnosti“. Podľa tohto odôvodnenia „pri dôkladnom posudzovaní regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty sa preto táto pomoc neschváli v prípadoch, v ktorých sa zdá, že by sa táto istá investícia v danom regióne uskutočnila aj bez pomoci“ (pozri odôvodnenie 3 uvedeného oznámenia).
- 138 Z logiky tohto ustanovenia vyplýva, že prináleží Komisii, aby posúdila, či pomoc umožňuje zmeniť správanie spoločnosti vedúce túto spoločnosť k vykonaniu investície, ktorú by v prípade neexistencie pomoci nevykonala, vo vopred stanovenej a „potrebnej“ výške. Zohľadnenie skutočných nákladov a posteriori už nemá vplyv na túto časť preskúmania, pričom môže nanajvýš objasniť skutočnosti týkajúce sa podnikateľského rizika spoločnosti prijímajúcej pomoc.
- 139 Preto treba aj túto výhradu zamietnuť.

– O tretej výhrade

- 140 Podľa žalobkyne Komisia zjavne nesprávne konštatovala v odôvodnení 182 napadnutého rozhodnutia, že podiel pomoci, ktorý prekračuje minimum potrebné na spustenie rozhodnutia o investícii v podporovanom regióne, sa musí považovať za nadbytočný, pretože tento podiel finančného príspevku v prospech príjemcu pomoci neslúži žiadnemu účelu zlučiteľnému s pravidlami štátnej pomoci. Žalobkyňa tvrdí, že tento záver vyplýva z nesprávneho predpokladu, podľa ktorého investície spoločnosti BMW by sa nevyhnutne vykonali v Lipsku, aj keby pomoc bola poskytnutá len vo výške 17 miliónov eur. Naopak žalobkyňa zdôrazňuje, že predmetná spoločnosť vychádzala z predpokladu, že jej bude poskytnutá pomoc vo výške 49 miliónov eur, čo viedlo k rozhodnutiu investovať v tejto podporovanej oblasti. Podľa žalobkyne pomoc sledovala cieľ, ktorý bol zlučiteľný s príslušnými ustanoveniami upravujúcimi štátnu pomoc, pretože spĺňala podmienky stanovené v IZG, ktoré predstavovali opatrenie pomoci zlučiteľné s vnútorným trhom podľa nariadenia č. 800/2008. Žalobkyňa odmieta, že by šlo o pokus o obchádzanie príslušných schém pomoci.
- 141 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne.
- 142 Všeobecný súd dospel k záveru, že túto výhradu možno zamietnuť z rovnakých dôvodov ako predchádzajúce výhrady. Ako uviedla Komisia v bode 93 vyjadrenia k žalobe, treba dodať, že predmetné investičné rozhodnutie už bolo prijaté prijímajúcim podnikom na základe príslubu pomoci zo strany Spolkovej republiky Nemecko, s výhradou konečného schválenia zo strany Komisie. Komisia však povolila len sumu 17 miliónov eur na základe číselných údajov týkajúcich sa rozdielu medzi nákladmi v lokalitách Lipsko a Mníchov, t. j. údajov predložených v dokumentácii, ktorá slúžila ako základ pre príslušné orgány BMW a ktorá následne bola súčasťou notifikovaného spisu.

O tretej časti druhého žalobného dôvodu

- 143 Podľa žalobkyne z dôvodu, že to nebolo overené a neboli predložené ani kritické pripomienky tretích strán v rámci správneho konania, treba považovať za nedôvodné tvrdenie Komisie v odôvodnení 189 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého dodatočná suma vo výške 28 257 273 eur by mala negatívne dôsledky, ktoré by výrazne narušili hospodársku súťaž, a to tým skôr, že by to mohlo odradiť konkurentov od investícií do podobných výrobkov, čo by prispelo k vytlačeniu súkromných investorov z relevantného trhu. Komisia pritom údajne nevyužila svoju voľnú úvahu. Podľa žalobkyne sa nemožno domnievať, že každá pomoc, vyššia než rozdiel v nákladoch medzi predmetnými lokalitami, má automaticky za následok narušenie hospodárskej súťaže, a to najmä bez posúdenia postavenie BMW na trhu, a bez toho, aby sa porovnali výhody podporenej investície a jej negatívne účinky. V prejednávanej veci pozitívne účinky opatrenia sú zjavné, pretože toto opatrenie umožňovalo podporiť rozvoj príslušného regiónu, ako aj určitých prioritných cieľov Únie v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky.
- 144 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne.
- 145 Všeobecný súd v tejto súvislosti pripomína, že ak má byť regionálna pomoc proporcionálna, musia byť výška a intenzita pomoci obmedzené na minimum potrebné na uskutočnenie investície v podporovanom regióne. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že odôvodnenie 30 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, ktoré mohla Komisia právom uplatniť v prejednávanej veci (pozri bod 66 vyššie na konci), odkazuje na usmernenia a určité maximálne výšky regionálnej pomoci v závislosti od závažnosti problémov, ktoré tieto regióny ovplyvňujú. Okrem toho sa v odôvodnení 33 tohto oznámenia uvádza, v akej situácii sa pomoc bude vo všeobecnosti považovať za primeranú. Preskúmanie sa vykoná vtedy, ak sa pomoc bude rovnáť rozdielu medzi čistými nákladmi prijímajúcej spoločnosti na investíciu v podporovanom regióne a čistými nákladmi na investíciu v alternatívnom regióne alebo alternatívnych regiónoch. Uvádzajú sa rôzne kritériá, ktoré sa musia zohľadniť v tejto súvislosti. Okrem toho treba zdôrazniť, že zásada proporcionality, ktorá spočíva v obmedzení pomoci na minimum potrebné s cieľom zmierniť narušenie na vnútornom trhu, je relevantná aj v iných oblastiach práva štátnej pomoci (pozri analogicky rozsudok z 19. júla 2016, Kotnik a i., C-526/14, EU:C:2016:570, body 54, 57 a 59).
- 146 Keďže sa v tomto prípade kritérium „primeranosti“ nepreukázalo v prípade časti pomoci presahujúcej 17 miliónov eur, Komisia sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia ani zjavne nesprávneho posúdenia, keď konštatovala, že dodatočná suma vo výške 28 257 273 eur by mala negatívne dôsledky, ktoré by predstavovali výrazné narušenie hospodárskej súťaže, a to tým skôr, že by mohli odradiť konkurentov od investícií do podobných výrobkov, čo by prispelo k vytlačeniu súkromných investorov z relevantného trhu. Nemožno totiž vylúčiť, že táto časť pomoci by slúžila len na vylúčenie financovania „rizika“ spojeného s investíciami, a prostredníctvom toho k tomu, že by došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov prijímajúcej spoločnosti. Za týchto okolností môže Komisia predpokladať negatívny účinok spočívajúci v možnom narušení hospodárskej súťaže a odstrašujúcom účinku na investície súkromných konkurentov. Je to tak vtedy, pokiaľ pomoc spočíva v bezdôvodnom posilnení postavenia podniku na trhu tým, že mu umožní financovať svoje potreby nad rámec toho, čo je potrebné na sledovanie vytýčených cieľov, t. j. cieľov spočívajúcich v podnietení jeho rozhodnutia investovať v podporovanom regióne. Komisia teda mohla bez toho, aby preskúmala prípadné dodatočné pozitívne účinky, konštatovať, že výška pomoci nebola v zhode s jednotným trhom.
- 147 Toto riešenie je podporené odôvodneniami 6 a 7 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty. Na jednej strane, ako sa uvádza v odôvodnení 6 uvedeného oznámenia, určité veľké sumy regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty by mohli mať podstatný vplyv na obchod a mohli by viesť k značnému narušeniu hospodárskej súťaže.

- 148 Na druhej strane, ako vyplýva z odôvodnenia 7 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty a v súlade s tým, čo sa uvádza v odseku 68 usmernení, cieľom formálneho zisťovania Komisie, ktorý spadá do individuálneho prístupu, je práve podrobne overiť „či je pomoc potrebná ako investičný stimul“ a „že prínos opatrenia pomoci prevažuje vyplývajúce narušenie súťaže a vplyv na obchodovanie medzi členskými štátmi“. Keďže tieto podmienky sú kumulatívne, len vtedy, ak je odpoveď na prvú uvedenú časť pozitívna, je Komisia povinná vykonať posúdenie druhej časti. V rovnakom zmysle z odôvodnenia 52 toho istého oznámenia vyplýva, že až po tom, ako Komisia „označí pomoc za nevyhnutný stimul na uskutočnenie investície v príslušnom regióne“, musí vykonať test vyváženosti pozitívnych účinkov regionálnej pomoci pre veľký investičný projekt voči jeho negatívnym účinkom.
- 149 V dôsledku toho sa Všeobecný súd domnieva, že keďže Komisia správne uviedla, do akej miery mohla predmetná pomoc narušiť hospodársku súťaž, nemusela analyzovať skutočnú ekonomickú situáciu na dotknutom trhu (pozri analogicky rozsudok z 30. apríla 2009, Komisia/Taliansko a Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, bod 58), v rozpore s tým, čo tvrdí žalobkyňa.
- 150 Z tohto dôvodu treba zamietnuť aj túto výhradu predloženú žalobkyňou.

O štvrtej časti druhého žalobného dôvodu

- 151 Žalobkyňa v podstate tvrdí, že ak by Všeobecný súd dospel k záveru, že pomoc nebola zlučiteľná s vnútorným trhom v rozsahu, v akom umožňovala kompenzovať dodatočné skutočné náklady, *quod non*, treba poukázať na to, že BMW prostredníctvom oznámenia Spolkovej republiky Nemecko z 28. septembra 2012 uviedla, že v tom čase investičné náklady v lokalite Lipsko boli o 46 miliónov eur vyššie ako náklady na porovnateľnú investíciu v lokalite Mníchov. V uvedenom liste bol podľa žalobkyne uvedený podrobný rozpis sumy približne 29 miliónov eur – ktoré sa pridávajú k nákladom na plánovanie 17 miliónov eur odhadovaných v deň rozhodnutia týkajúceho sa lokality umiestnenia prijatého v decembri 2009 – čo údajne zodpovedalo čistým dodatočným výdavkom vyplývajúcim z lokality umiestnenia. Preto bola podľa nej suma 45 257 260,13 eura v plnej miere dôvodná.
- 152 Pokiaľ ide o posúdenia Komisie uvedené v odôvodnení 178 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorých podklady, ktoré Spolková republika Nemecko doručila v septembri 2012 a v ktorých sú uvádzané dodatočné náklady, nie sú pôvodné a nepochádzajú z obdobia, v ktorom bolo prijaté rozhodnutie o umiestnení, pretože boli vyhotovené až v septembri 2012, žalobkyňa na jednej strane tvrdí, že išlo o výpisy z ročných účtovných dokladov spoločnosti BMW, ktoré boli skontrolované audítorskou spoločnosťou. Na druhej strane uvádza, že dané dokumenty boli vypracované na účely, aby Komisia posúdila vhodnosť predmetnej pomoci. Podľa žalobkyne treba zjavne vziať do úvahy aj dodatočné náklady spojené s výrobnou kapacitou pre model i8. Vedľajší účastník konania v podstate podporuje argumentáciu žalobkyne.
- 153 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne.
- 154 V tejto výhrade sa v podstate opakujú skutočnosti, ktoré už boli skôr preskúmané. Keďže predmetný list, ktorý zaslala Spolková republika Nemecko Komisii, je z 28. septembra 2012, nemožno ho považovať za relevantný s ohľadom na otázku, či „pomoc [bola] potrebná kvôli stimulujúcemu účinku pre investíciu“ v súlade s odôvodnením 7 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty. Treba konštatovať, podobne ako konštatovala Komisia, že len prvá investícia zameraná na výrobu vozidiel i3 bola relevantná v rámci preskúmania podľa druhého kritéria uvedeného v odôvodnení 22 daného oznámenia, podľa ktorého sa má preukázať, že pomoc je stimulom pre rozhodnutie o umiestnení plánovanej investície v danom regióne a nie inde, pretože sa ňou vynahradia čisté znevýhodnenia a náklady spojené s umiestnením v podporovanom regióne. Žalobkyňa totiž sama netvrdila, že projekt výroby vozidiel i8 bol tiež predmetom porovnávacej analýzy s ohľadom na miesto výroby.

- 155 V tejto súvislosti treba tiež zdôrazniť odôvodnenie 187 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého model i8 v podstate ešte nebol v roku 2009 zahrnutý do rozhodnutia investovať v lokalite Lipsko. Až po prijatí rozhodnutia spoločnosťou BMW o umiestnení v lokalite Lipsko s ohľadom na model i3 sa ďalším rozhodnutím pridal aj model i8. Z dokumentov predložených Spolkovou republikou Nemecko však nevyplýva, že aj toto druhé rozhodnutie sa týkalo samostatného výberu regiónu, ale že bol potrebný vhodný výber, pokiaľ ide o otázku, či je vhodné vyrábať doplnkový model i8 v lokalite Lipsko, ktorá už bola vybraná. Takáto situácia je obdobou prvého možného scenára stanoveného v odseku 22 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty.
- 156 Okrem toho nebola podaná žiadosť o žiadnu dodatočnú osobitnú pomoc, najmä pokiaľ ide o model vozidiel i8, pričom Spolková republika Nemecko potvrdila, že doplnenie tohto modelu do pôvodného návrhu nebude viesť k zvýšeniu objemu výroby elektrických vozidiel v lokalite Lipsko (pozri v tomto zmysle list Spolkovej republiky Nemecko z 25. mája 2011 zaslaný Komisii).
- 157 Spolková republika Nemecko v liste z 25. mája 2011 zaslanom Komisii tvrdila, že dokonca aj v prípade, ak by sa výroba vozidiel i8 mala pohybovať skôr smerom k maximálnej hranici stanovených limitov počas prvých dvoch rokov výroby, odhadovaná celková investícia nebude prekročená. Výslovne uviedla, že objemy výroby sa budú sústreďovať v lokalite Lipsko, v ktorej sa budú vyrábať tak model i3, ako aj model i8. Podľa jej názoru nebolo notifikáciu potrebné meniť v tejto súvislosti.
- 158 Treba ešte zdôrazniť, že Spolková republika Nemecko uviedla, že až po prekonaní určitých účinkov spojených s globálnou finančnou krízou nabral projekt inovatívnejšiu, ba až luxusnejšiu formu, zahŕňajúcu karbónové technológie, v ktorej sa počítalo s vytvorením technického centra pre nové zručnosti v Lipsku, čo zahŕňalo plánovanie nového projektu s názvom i8. Za týchto okolností BMW rozhodla v roku 2010 o pridaní výroby inovatívneho modelu i8, ako aj výroby plastov do predmetnej lokality, čo malo za následok podstatné zvýšenie investícií v porovnaní s tými, ktoré sa pôvodne plánovali.
- 159 Hoci je pravda, že Spolková republika Nemecko následne vysvetľovala, že výrobu modelu i8 bolo možné dosiahnuť s nižšími nákladmi v lokalite Mníchov, žiadny porovnávací údaj nebol v tejto súvislosti predložený, na rozdiel od toho, ako to bolo pri výbere investície pre model i3 v Lipsku. Okrem toho sa nepreukázalo, že by tvrdenie Komisie, podľa ktorého sa zdalo rozumné „pripojiť“ výrobu modelu i8 do Lipska, v ktorom sa už počítalo s výrobou modelu i3, a to z dôvodu prekryvania výrobných materiálov a spôsobu výroby, vychádzalo zo zjavne nesprávneho posúdenia.
- 160 Za týchto okolností sa Komisia správne domnievala, že len pôvodne predpokladané náklady sa musia považovať za relevantné. Preto nemožno zohľadniť nové hodnotenie skutočných nákladov, bez ohľadu na skutočnosť, že Komisia bola o ňom informovaná pred prijatím napadnutého rozhodnutia.
- 161 Z tohto dôvodu treba túto výhradu zamietnuť, a teda zamietnuť druhý žalobný dôvod v celom rozsahu.

O treťom žalobnom dôvode uvedenom subsidiárne a založenom na porušení článku 108 ods. 3 ZFEÚ a nariadenia č. 800/2008 vyplývajúcom z obmedzenia výšky pomoci na sumu nižšiu, ako je oslobodená od oznamovacej povinnosti

- 162 Žalobkyňa tvrdí, že od Spolkovej republiky Nemecko mohla získať v rámci investičného projektu opísaného v napadnutom rozhodnutí pomoc založenú na „schéme pomoci schválenej nariadením č. 800/2008“ a „upravenej v IZG“ vo výške 22,5 milióna eur, pretože podmienky stanovené v tomto nemeckom zákone boli splnené. Tvrdí, že to platilo „bez ohľadu na akékoľvek oznamovanie podľa článku 6 ods. 2 nariadenia č. 800/2008“. Žalobkyňa preto subsidiárne navrhuje, aby Všeobecný súd zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom Komisia výslovne odmietla, aby pomoc vo výške 22,5 milióna eur bola priznaná spoločnosti BMW.

- 163 Žalobkyňa zdôrazňuje, že Komisia týmto zakázala Spolkovej republike Nemecko, na rozdiel od toho, čo by sa stalo v prípade nevykonania notifikácie alebo keby notifikáciu táto republika vzala späť, poskytnúť pomoc vo výške 22,5 milióna eur. Žalobkyňa tvrdí, že ide o porušenie článku 108 ods. 3 ZFEÚ, nariadenia č. 800/2008, ako aj o zneužitie právomoci, ktorými bolo protiprávne zasiahnuté do právomoci Spolkovej republiky Nemecko. Keďže podľa žalobkyne IZG „predstavuje existujúcu pomoc“, Komisia môže preskúmať len konkrétne opatrenia, notifikované z dôvodu ich prekročenia prahovej hodnoty notifikačnej povinnosti. Pod túto hodnotu by sa pomoc mala vždy považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom v súlade s IZG. Vedľajší účastník konania podporuje v podstate tvrdenia žalobkyne.
- 164 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne a vedľajšieho účastníka konania.
- 165 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že notifikačná povinnosť predstavuje jeden zo základných prvkov systému kontroly zavedeného Zmluvou o FEÚ v oblasti štátnej pomoci. V rámci tohto systému majú členské štáty povinnosť jednak notifikovať Komisii akékoľvek opatrenie smerujúce k zavedeniu alebo zmene pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ a jednak neuplatniť také opatrenie v súlade s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, pokiaľ uvedená inštitúcia nerozhodla o danom opatrení s konečnou platnosťou (rozsudok z 21. júla 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, bod 31).
- 166 Povinnosť dotknutého členského štátu notifikovať Komisii každú novú pomoc je spresnená v článku 2 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [108 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 83, 1999, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) (rozsudok z 21. júla 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, bod 32).
- 167 V súlade s článkom 109 ZFEÚ môže Rada Európskej únie prijať akékoľvek nariadenia potrebné na uplatnenie článkov 107 a 108 ZFEÚ a najmä môže stanoviť podmienky uplatnenia článku 108 ods. 3 ZFEÚ, ako aj uviesť kategórie pomoci, ktoré sú vyňaté z tohto postupu (rozsudok z 21. júla 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, bod 33).
- 168 Navyše podľa článku 108 ods. 4 ZFEÚ môže Komisia prijať nariadenia týkajúce sa kategórií štátnej pomoci, o ktorej Rada podľa článku 109 rozhodla, že môžu byť oslobodené od uplatnenia postupu stanoveného v článku 108 ods. 3 ZFEÚ (rozsudok z 21. júla 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, bod 34).
- 169 Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov [107 a 108 ZFEÚ] na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (Ú. v. ES L 142, 1998, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 312), na základe ktorého bolo neskôr prijaté nariadenie č. 800/2008, bolo teda prijaté podľa článku 109 ZFEÚ (rozsudok z 21. júla 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, bod 35).
- 170 Z toho vyplýva, že napriek povinnosti vopred notifikovať každé opatrenie, ktorým sa má poskytnúť alebo zmeniť nová pomoc, ktorú členským štátom ukladajú Zmluvy a ktorá je jedným zo základných prvkov systému kontroly štátnej pomoci, ak opatrenie pomoci prijaté členským štátom spĺňa príslušné podmienky stanovené nariadením č. 800/2008, môže sa tento členský štát dovolávať možnosťou byť oslobodený od notifikačnej povinnosti. Z odôvodnenia 7 nariadenia č. 800/2008 však vyplýva, že štátna pomoc, na ktorú sa toto nariadenie nevzťahuje, podlieha notifikačnej povinnosti stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ (rozsudok z 21. júla 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, bod 36).
- 171 Z toho vyplýva, že tak ako zmiernenie všeobecného pravidla, ktoré predstavuje notifikačná povinnosť, tak aj nariadenie č. 800/2008 a podmienky, ktoré toto nariadenie stanovuje, sa musia vykladať doslovne (rozsudok z 21. júla 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, bod 37).

- 172 Takýto prístup je potvrdený aj cieľmi sledovanými všeobecnými nariadeniami o oslobodení z hľadiska kategórie pomoci, akými sú ciele uvedené v odôvodneniach 4 a 5 nariadenia č. 994/98. Hoci Komisia totiž môže prijať takéto nariadenia, aby zabezpečila účinný dohľad nad dodržiavaním pravidiel hospodárskej súťaže v oblasti štátnej pomoci a zjednodušila administratívny postup bez toho, aby sa v tejto oblasti oslabila jej kontrola, cieľom týchto nariadení je tiež zvýšiť transparentnosť a právnu istotu. Dodržiavanie podmienok stanovených týmito nariadeniami, a teda aj nariadením č. 800/2008, umožňuje, aby sa tieto ciele v plnom rozsahu dosiahli (rozsudok z 21. júla 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, bod 38).
- 173 V prejednávanej veci Všeobecný súd konštatuje, že pokiaľ ide konkrétne o regionálne pomoci prevyšujúce stanovené prahové hodnoty, na ktoré sa vzťahuje povinnosť individuálnej notifikácie Komisii podľa článku 6 ods. 2 nariadenia č. 800/2008, tieto pomoci nemožno posudzovať podľa tohto článku, keďže sa na ne toto nariadenie nevzťahuje, ale musia sa posudzovať – ak sú podmienky stanovené v usmerneniach splnené – v súlade s oznámením o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, a všeobecnejšie, so zreteľom na požiadavky stanovené v článku 107 ods. 3 ZFEÚ (pozri tiež body 65 až 67 vyššie).
- 174 Pokiaľ totiž ide o uplatnenie ustanovení článku 6 ods. 2 nariadenia č. 800/2008, treba zdôrazniť, že toto nariadenie sa má vykladať s ohľadom na článok 6 ods. 1 a v kontexte toho istého nariadenia, podľa ktorého „toto nariadenie sa neuplatňuje na individuálnu pomoc poskytnutú ako pomoc *ad hoc* alebo na základe schémy, ktorej ekvivalent hrubého grantu presahuje [stanovené] stropy“. Naopak a na rozdiel od tvrdení žalobkyne, platí to len pre tie druhy pomoci, ktoré sú v súlade s nariadením a ktoré nepresahujú prahovú hodnotu notifikácie, keď je potrebné odkázať na odôvodnenie 5 nariadenia, v ktorom sa uvádza:
- „Toto nariadenie by malo oslobodiť od notifikačnej povinnosti každú pomoc, ktorá spĺňa všetky príslušné podmienky tohto nariadenia, a každú schému pomoci za predpokladu, že každá individuálna pomoc, ktorá by mohla byť poskytnutá podľa tejto schémy, spĺňa všetky príslušné podmienky tohto nariadenia. Aby sa zabezpečila transparentnosť, ako aj efektívnejšie monitorovanie pomoci, každé opatrenie individuálnej pomoci poskytnuté podľa tohto nariadenia by malo obsahovať výslovný odkaz na príslušné ustanovenie kapitoly II [tohto nariadenia] a na vnútroštátne právo, z ktorého táto individuálna pomoc vychádza.“
- 175 V tom istom zmysle treba pripomenúť, že v súlade s usmerneniami, najmä ich odsekom 64, sú členské štáty povinné individuálne notifikovať Komisii niektoré opatrenia pomoci v prospech veľkých investičných projektov v rámci existujúcej schémy pomoci, ak pomoc spĺňa podmienky vymedzené v týchto usmerneniach.
- 176 Za týchto okolností a na rozdiel od tvrdenia žalobkyne a vedľajšieho účastníka konania nemožno konštatovať, že predmetná pomoc bola výnimkou z toho dôvodu, že spadala do rámca pôsobnosti nariadenia č. 800/2008 alebo IZG. Keďže totiž táto pomoc prekračuje hranicu stanovenú na povinnú notifikáciu, Komisia sa správne domnievala, že ju musí posúdiť ako individuálnu pomoc a nie ako pomoc spadajúcu do uplatňovania nariadenia o skupinových výnimkách alebo existujúcu povolenú pomoc (pozri analogicky návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Wathelet vo veci Komisia/Taliansko, C-467/15 P, EU:C:2017:24, body 61 až 73 a citovanú judikatúru).
- 177 Všeobecný súd usúdil, že v prejednávanom prípade nijaké z ustanovení, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa ani vedľajší účastník konania, nemôže zakladať ich tvrdenie, že Komisia prekročila svoje právomoci tým, že posúdila notifikovanú pomoc ako celok, pokiaľ ide o jej zhodu s vnútorným trhom a nie iba čo sa týka sumy tejto pomoci presahujúcej prahovú hodnotu notifikácie. Konkrétne treba v tomto ohľade zdôrazniť, že skutočnosť, že Komisia prijala rozhodnutie o povolení pomoci, ktorá jej bola notifikovaná, spôsobuje vážne a závažné právne následky, pričom jedinou výnimkou je prípadné napadnutie tohto rozhodnutia na súde Únie. Ide teda o procesný režim iný ako ten, na ktorý sa vzťahuje skupinová výnimka spočívajúca v prístupe založenom na prezumpcii zhody s vnútorným

trhom. Za takých okolností, akými sú okolnosti v prejednávanej veci, prezumpcia zhody pomoci až do určitej hranice nemôže mať prednosť pred jej individuálnym posúdením, pokiaľ je nesporné, že táto pomoc spadala od oznamovacej povinnosti, t. j. že bola vo výške, ktorá sa *prima facie* zdala ako osobitná, pokiaľ ide o jej prípadný dopad na hospodársku súťaž.

- 178 Navyše aj v odôvodnení 56 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty sa uvádza, že „Komisia sa môže rozhodnúť, že pomoc buď schváli, podmienene schváli alebo zakáže“. V dôsledku toho z tohto istého odôvodnenia jednak vyplýva, že ak prijme podmienené rozhodnutie podľa článku 7 ods. 4 nariadenia č. 659/1999, môže pripojiť podmienky s cieľom obmedziť prípadné narušenie hospodárskej súťaže a zabezpečiť proporcionalitu a jednak, že môže najmä znížiť notifikovanú výšku pomoci alebo intenzitu pomoci na úroveň, ktorú považuje za primeranú, a teda zlučiteľnú s vnútorným trhom.
- 179 Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne, uvedené závery nie sú teda spochybnené odkazom v poznámke pod čiarou k odseku 56 oznámenia o kritériách pre dôkladné posúdenie regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, v ktorej sa uvádza, že „ak sa pomoc poskytuje na základe existujúcej schémy regionálnej pomoci, je potrebné uviesť, že členský štát si ponecháva možnosť poskytnúť takúto pomoc do úrovne, ktorá zodpovedá maximálnej prípustnej výške pomoci, ktorú môže podľa platných pravidiel dostať investícia s oprávnenými výdavkami vo výške 100 miliónov eur“. Táto poznámka pod čiarou sa nemôže považovať za nadradenú skutočnosti, že dotknutá pomoc v prejednávanom prípade, ktorá bola notifikovaná v súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia č. 800/2008, sa musí posúdiť ako individuálna pomoc a nie ako pomoc poskytnutá na základe schválenej schémy regionálnej pomoci. V tejto súvislosti sa už konštatovalo, že v súlade s predmetným oznámením a v rámci preskúmania podľa článku 107 ods. 3 ZFEÚ prináleží Komisii posúdiť najmä stimulačný účinok a primeranosť pomoci. Práve na tomto základe Komisia dospela k záveru, že pomoc bola zlučiteľná s vnútorným trhom len do výšky 17 miliónov eur, ktorá zodpovedá rozdielu medzi nákladmi v lokalitách Mníchov a Lipsko, vyčíslených k dátumu prijatia rozhodnutia o investícii a umiestnení.
- 180 Z dôvodov uvedených vyššie treba tiež zamietnuť tvrdenia vedľajšieho účastníka konania uvedené v bodoch 61 až 67 jeho vyjadrenia, podľa ktorých treba v podstate v predmetnej veci dospieť k záveru, že sporná pomoc spadá do výšky prahovej hodnoty na oznamovanie do existujúcej schémy pomoci, o ktorej sa možno domnievať, že už bola Komisiou preskúmaná, pokiaľ ide o jej zhodu s vnútorným trhom. Naopak, Všeobecný súd dospel k záveru, že notifikovaná pomoc v prejednávanej veci, ktorá prekročila prahové hodnoty pre individuálnu notifikáciu, sa musí považovať za pomoc, na ktorú sa vzťahuje výhrada schválenia, alebo za pomoc, ktorá predstavuje výnimku zo všeobecnej schémy pomoci, t. j. IZG (pozri analogicky rozsudok zo 6. júla 1995, AITEC a i./Komisia, T-447/93 až T-449/93, EU:T:1995:130, body 124 až 131).
- 181 Za týchto okolností treba dospieť k záveru, že Komisia správne rozhodla, že taká pomoc alebo jej časť mohli byť oprávnené len na základe osobitného preskúmania. Okrem toho treba konštatovať, že potreba takého preskúmania zodpovedá účelu článku 107 ZFEÚ, ktorý tým, že predstavuje pravidlo hospodárskej súťaže, sa v zásade usiluje zabrániť, aby priznanie pomoci členskými štátmi narušilo hospodársku súťaž alebo ovplyvnilo obchodovanie na vnútornom trhu. Tento prístup je tiež v súlade so zásadami vyplývajúcimi z rozsudku zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-127/99, T-129/99 a T-148/99, EU:T:2002:59, body 228 a 229), podľa ktorého pomoc prekračujúca maximálnu výšku stanovenej schémy pomoci, hoci ide aj o všeobecnú schému pomoci, ktorá bola predmetom súhlasného rozhodnutia, sa nemôže považovať za pomoc, na ktorú sa plne vzťahuje toto súhlasné rozhodnutie.
- 182 Z tohto dôvodu treba zamietnuť aj tretí žalobný dôvod predložený žalobkyňou bez toho, aby bolo v každom prípade potrebné rozhodnúť po vecnej stránke o tom, či v prípade, keby plánovaná pomoc bola obmedzená na 22,5 milióna eur, spĺňala by podmienky stanovené v IZG, a teda zamietnuť žalobu v celom rozsahu.

O trovách

- 183 Podľa článku 134 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 184 Keďže Komisia navrhla zaviazať žalobkyňu na náhradu trov konania a žalobkyňa nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené rozhodnúť tak, že žalobkyňa znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania Komisie.
- 185 Vedľajší účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania v súlade s článkom 138 ods. 3 rokovacieho poriadku.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Bayerische Motoren Werke AG znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania vynaložené Európskou komisiou.**
- 3. Freistaat Sachsen znáša svoje vlastné trovy konania.**

Dittrich

Schwarcz

Tomljenović

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 12. septembra 2017.

Podpisy